

Fysieke activiteiten beter inzetten tegen probleemgedrag bij jeugdigen

Praktijkonderzoek Fontys Sporthogeschool

Afstudeerrichting Sportkunde

Onderzoeker:

Mylène Boer

Studentnummer: 2524295

28 juni 2018

Begeleidend docent:

Anneke von Heijden – Brinkman

Titelpagina

Algemeen

HBO afstudeeronderzoek Fontys Sporthogeschool

Inleverdatum 4-6-2018

Fontys Sporthogeschool

Afstudeerrichting sportkunde

Theo Koomenlaan 3, 5644 HZ- Postbus 347 , 5600 AH Eindhoven

Begeleidend docent: Anneke von Heijden- Brinkman

Student

Mylène Boer

2524295

m.boer@student.fontys.nl

Werkplek

BSO Ratjetoe, Kindercentra de Roef

De Schoof 4, 4926 DJ Lage Zwaluwe

Begeleidster: Jolanda Ettema

Samenvatting

Probleemgedrag komt steeds vaker voor bij jeugdigen. Binnen BSO Ratjetoe wordt een groeiend probleem rondom probleemgedrag bij de jongens door de leidsters geconstateerd. Dit onderzoek richt zich op hoe fysieke activiteiten beter kunnen worden ingezet om probleemgedrag bij jongens positief te beïnvloeden. Uit de resultaten kunnen aanbevelingen opgemaakt worden, waarmee hopelijk het probleemgedrag van de jongens positief kan worden beïnvloed, waardoor minder ongewenst gedrag wordt ervaren.

Om te verklaren hoe fysieke activiteiten beter ingezet kunnen worden om probleemgedrag van jongens (6 tot 13 jaar) binnen BSO Ratjetoe van Kindercentra de Roef positief te beïnvloeden zijn semigestructureerde interviews afgenomen. De interviews zijn opgesteld aan de hand van de context van sport en ingericht om de mening van de jeugdigen omtrent deze context te vergaren. Binnen deze context kwam het pedagogisch klimaat, de sportleider, de aard van de activiteit en het type sport aan bod. Het onderzoek omvat 5 interviews, waarbij de leeftijd van de respondenten telkens 1 jaar oploopt vanaf 6 tot 10 jaar.

Concluderend is de manier waarop fysieke activiteiten voor jongens met probleemgedrag (6 tot 13 jaar) binnen BSO Ratjetoe van Kindercentra de Roef beter kunnen worden ingezet om het gedrag positief te beïnvloeden aan diverse oplossingen toe te schrijven.

Deze diversiteit is toe te schrijven aan de verschillende onderliggende oorzaken van het gedrag. Zo kan uit de resultaten opgemaakt worden dat de indeling van leeftijdsgroepen invloed uitoefent op het ontstaan van probleemgedrag. Tevens komt naar voren dat de onregelmatige hantering van regels verwarring onder de kinderen veroorzaakt. Vervolgens bleek uit de resultaten dat de jeugdige bijna tot geen inspraak hebben op wat ze zelf graag willen doen. Tot slot komt uit de resultaten naar voren dat het huidige aanbod nog niet helemaal aansluit op de wensen en behoeften van de jeugdigen. Al deze resultaten samen geven een indicatie van hoe het probleemgedrag beïnvloed kan worden. Voortvloeiend uit deze resultaten zijn aanbevelingen voor Kindercentra de Roef opgesteld.

1. Splitsing in leeftijdscategorieën

Aanbevolen een herindeling te maken van de gehanteerde leeftijdsgroepen op de BSO.

2. Verduidelijking van de regels

Aanbevolen de regels met de jeugdige te bespreken en op te stellen om de verwachtingen helder te krijgen.

3. Inspraak bevorderen

Aanbevolen de jeugdige meer inspraak te geven met betrekking tot fysieke activiteiten.

4. Sportief pedagogisch medewerker

Aanbevolen te investeren in het verhogen van de sportieve vaardigheden onder de pedagogisch medewerkers.

5. Uitbreiding aanbod

Aanbevolen externen in te schakelen ter verbetering, uitbreiding en ondersteuning van het huidige aanbod.

Voorwoord

Voorliggend praktijkonderzoek richt zich op de onderzoeksvraag : “Hoe kunnen fysieke activiteiten beter worden ingezet om het probleemgedrag van jongens (6 tot 13 jaar) binnen BSO Ratjetoe van Kindercentra de Roef positief te beïnvloeden?”

Dit praktijkonderzoek is geschreven voor mijn afstuderen aan de opleiding Sport- en Bewegingseducatie, aan de Fontys Sporthogeschool te Eindhoven. In september 2017 kwam ik in aanraking met Kindercentra de Roef. Vanwege mijn opleiding en interesse in hun huidige probleemstelling was Kindercentra de Roef een goede match om mijn onderzoek bij uit te voeren. Vanwege mijn interesse in de doelgroep, jeugdige met probleemgedrag heb ik van september 2017 tot juni 2018 mijn praktijkonderzoek uitgevoerd. Ik wil Kindercentra de Roef bedanken voor de mogelijkheid die ze mij hebben geboden om mijn afstudeeronderzoek bij hun te mogen uitvoeren.

De manier waarop fysieke activiteiten voor jongens met probleemgedrag (6 tot 13 jaar) binnen BSO Ratjetoe van Kindercentra de Roef ingezet kunnen worden om het gedrag positief te beïnvloeden is via kwalitatief onderzoek onderzocht. In zijn totaliteit zijn 5 respondenten bereid geweest deel te nemen aan de interviews. De respondenten wil ik danken voor hun deelnamen.

In het bijzonder wil ik mijn stagebegeleiders en begeleidend docent vanuit de opleiding bedanken voor hun bereidheid tot het beantwoorden van vragen, mijn onderzoek van feedback te voorzien en samen met mij mee te denken over de mogelijkheden binnen het onderzoek. Wat heeft geresulteerd in het voorliggende onderzoek als eindresultaat.

Hopelijk heeft u na het lezen van dit praktijkonderzoek een beeld van hoe fysieke activiteiten beter ingezet kunnen worden om probleemgedrag bij jongens positief te beïnvloeden.

Ik wens u veel leesplezier!

Inhoudsopgave

Titelpagina	2
Samenvatting	3
Voorwoord	4
1.Inleiding	7
1.1 Aanleiding.....	7
1.2 Doelstelling.....	8
1.3 Onderzoeksvraag.....	8
1.4 Leeswijzer	8
2.Literatuuronderzoek	9
2.1 De Buitenschoolse opvang.....	9
2.2 Spelen	9
2.3 Fysieke activiteit	10
2.4 Gedragsproblemen.....	10
2.5 Probleemgedrag voorkomen	10
Het pedagogische klimaat.....	11
De sportleider	12
Aard van de activiteit.....	14
Het type sport	14
2.6 Sport als middel.....	15
3. Onderzoeksmethodologie	16
3.1 Onderzoeksdesign	16
3.2 Onderzoekspopulatie	16
3.3 Plaats en tijdsplanning	16
3.4 Dataverzameling	16
3.5 Ethische verantwoording.....	17
3.6 Betrouwbaarheid.....	18
3.7 Validiteit	18
4.Resultaten	19
4.1 Het pedagogisch klimaat.....	19
4.2 De sportleider.....	20
4.3 Aard van de activiteit	21
4.4 Het type sport.....	21
4.5 Het huidige aanbod	22
5. Discussie	23

5.1 kritische blik op resultaten.....	23
5.2 Kritische blik op eigen handelen	26
6. Conclusie	28
Splitsing in leeftijdscategorieën.....	28
Verduidelijking van de regels.....	29
Inspraak bevorderen	29
Sportief pedagogisch medewerker	30
Uitbreiding aanbod.....	31
Literatuurlijst.....	32
Bijlagenlijst.....	34
Bijlage 1. Hulpmiddel sport keuze	35
Bijlage 2. Interview schema	36
Bijlage 3. Infobrief ouders	37
Bijlage 4. Toestemmingsformulier.....	38
Bijlage 5. Interview Protocol	40
Bijlage 6. Meetinstrument.....	41
Bijlage 7. Operationalisatieschema.....	43

1. Inleiding

In Nederland geeft ruim 13 % van de jongeren zelf aan gedragsproblemen te hebben. Bij 11 tot 12 jarige jongens komen gedragsproblemen het vaakst voor met maar liefst 17% (Nederlands Jeugdinstituut, 2014). Het Nederlands Jeugdinstituut (2014) beschrijft een onderzoek waarbij ouders benaderd werden, waaruit bleek dat 11 % van de 3 tot 18 jarigen te maken heeft met gedragsproblemen. Echter zien ouders niet alle problemen, waar beroepskrachten deze problemen wel signaleren. Hierdoor stijgen de cijfers voor gedragsproblemen bij kinderen tot 28% (Nederlands Jeugdinstituut, 2014).

1.1 Aanleiding

De pedagogische medewerkers van Kindercentra de Roef signaleren gedragsproblemen bij jongens in de leeftijd van 6 tot 13 jaar die opgevangen worden binnen de BSO.

Kindercentra de Roef is een professionele organisatie die voor-, tussen- en naschoolse kinderopvang biedt op verschillende locaties binnen de gemeente Moerdijk en de gemeente Drimmelen (Kindercentra de Roef, z.d.). De naschoolse opvang, ook wel buitenschoolse opvang (BSO) genoemd, wordt op veel verschillende locaties binnen de gemeentes verzorgd.

Binnen BSO Ratjetoe in Lage Zwaluwe wordt de groep kinderen verdeeld onder een 'grote' en een 'kleine' BSO (J. Ettema, Persoonlijke communicatie, oktober 2017). Onder de grote BSO worden de kinderen in de leeftijd van 6 t/m 13 jaar opgevangen en binnen de kleine BSO de kinderen in de leeftijdscategorie van 4 t/m 6 jaar.

Uit een gesprek met de filiaalmanager J. Ettema (Persoonlijke communicatie, oktober 2017) kwam het feit naar voren dat de jongens binnen de 'grote' BSO niet meer enthousiast deelnemen aan de activiteiten die vanuit de BSO aan hen worden aangeboden. De jongens zijn erg moeilijk te motiveren om deel te nemen aan de activiteiten, waardoor er verschillende negatieve gevolgen ontstaan. In de tijd dat de jongens niet deelnemen aan de activiteiten gaan ze probleemgedrag vertonen (J. Ettema, Persoonlijke communicatie, oktober 2017.) Probleemgedrag omvat alle ongewenste gedragingen van een individu die vanuit de omgeving als moeilijk handelbaar en storend worden ervaren (Nederlands Jeugdinstituut, 2014). Dit onhandelbare gedrag heeft invloed op de omgeving van de BSO, de leidsters op de groep, de andere kinderen op de BSO en de jongens zelf. Het probleemgedrag richt zich soms rechtstreeks op andere individuen, wat als gevolg heeft dat kinderen zich niet meer prettig voelen op de BSO en in zeer ernstige gevallen niet meer naar de BSO willen komen. De groep jongeren die het probleemgedrag vertonen wil zelf niet meer naar de BSO komen, omdat ze niet gemotiveerd raken deel te nemen aan activiteiten gaan ze zich vervelen. Tevens ervaren de leidsters het probleemgedrag op een dusdanig hoog level dat het naar het punt dreigt te lopen dat ze zo niet langer door kunnen gaan en liever niet op de 'grote' BSO willen werken. Dit probleem begint op te spelen op verschillende BSO locaties, er is angst voor een progressieve toename van het probleem. Kindercentra de Roef heeft hiervoor het Centrum jeugd en gezin ingeschakeld, waarna de kinderen met toestemming van de ouders zijn geobserveerd. Hier zijn verslagen uit voort gekomen met aanbevelingen over hoe het beste met de kinderen omgegaan kan worden (J. Benschop, persoonlijke communicatie, mei 2018). Echter wordt hier nog weinig progressie van ervaren onder de leidsters.

1.2 Doelstelling

Met dit onderzoek wil kindercentra de roef inzicht krijgen in de onderliggende redenen die jongens van 6 t/m 13 jaar verhindert tot het positief deelnemen aan de aangeboden activiteiten. Met onderliggende redenen doelt men op de aanleidingen tot het specifiek vertoonde gedrag. Door te achterhalen wat deze aanleidingen zijn, en te bevragen welke activiteiten ze leuk vinden om te doen, kan een fysiek activiteitenaanbod die afgestemd is op de doelgroep aangeboden worden. Hierdoor kan sport als middel ingezet worden om probleemgedrag positief te beïnvloeden, wat een betere groeps sfeer binnen de BSO kan bewerkstelligen (Boonstra & Hermens, 2011).

1.3 Onderzoeksvraag

Om tot dit nieuwe aanbod te komen is de volgende onderzoeksvraag geformuleerd: “Hoe kunnen fysieke activiteiten beter worden ingezet om het probleemgedrag van jongens (6 tot 13 jaar) binnen BSO Ratjetoe van Kindercentra de Roef positief te beïnvloeden?”

1.4 Leeswijzer

Voorliggend praktijkonderzoek bestaat uit 5 hoofdstukken, een literatuurlijst, bijlagenlijst en bijlagen. Allereerst staat de inleiding beschreven in hoofdstuk 1. Hoofdstuk twee beslaat de literatuurstudie, hier worden essentiële concepten van de onderzoeksvraag nader toegelicht. In paragraaf 1 staat een algemene beschrijving van het begrip BSO. In paragraaf 2 wordt dieper ingegaan op wat spelen in de vrije tijd voor jeugdigen omvat. Vervolgens wordt in paragraaf 3 toegelicht wat wordt verstaan onder fysieke activiteit en het belang van bewegen. Paragraaf 4 geeft een definitie van probleemgedrag. Vervolgens gaat paragraaf 5 in op het voorkomen van probleemgedrag en paragraaf 6 beschrijft hoe sport ingezet kan worden als middel. Hoofdstuk 3 beslaat de onderzoeksmethodologie, waarin de onderzoeksopzet, populatie, plaats en tijd, ethische verantwoording, betrouwbaarheid en validiteit van het onderzoek worden beschreven. Hoofdstuk 4 bevat de objectieve resultaten. In hoofdstuk 5 worden deze resultaten toegelicht en geïnterpreteerd. In hoofdstuk 6 wordt de conclusie van het onderzoek beschreven, het antwoord op de onderzoeksvraag. Afsluitend staan in hoofdstuk 6 aanbevelingen aan Kindercentra de Roef geformuleerd.

2. Literatuuronderzoek

2.1 De Buitenschoolse opvang

De buitenschoolse opvang ook wel BSO genaamd is de verzamelterm voor alle erkende opvanglocaties die hun service aanbieden aan schoolkinderen voor en na schooltijd, maar ook op vrije dagen en in vakanties (Nederlands jeugdinstituut, 2017). Volgens Schreuder, Boogaard, Fukkink en Hoex (2011) is een buitenschoolse opvang: *“een plek waar kinderen zich thuis voelen, waar ze met hun vriendjes en vriendinnetjes spelen en die hun mogelijkheden biedt om zich te ontwikkelen.”*(p. 13). Een pedagogisch medewerker creëert een omgeving, waarin dit voor alle kinderen ongeacht verschillende behoeftes of leeftijdsfase verwezenlijkt wordt.

2.2 Spelen

Buitenschoolse opvang vindt plaats buiten de schooltijden, waardoor het voor kinderen ‘vrije’ tijd is. Volgens Schreuder et al. (2011) staan binnen vrije tijd een aantal dingen centraal zoals: het volgen van persoonlijke interesses, het maken van eigen keuzes, initiatief nemen, geen volwassenen die zich met je bemoeien en het zichzelf mogen vervelen.

Spelen vult een belangrijke rol in de vrije tijd van kinderen, dus ook binnen de BSO. Veel bezigheden van kinderen kunnen worden samengevat onder de term spel, maar het onderzoek richt zich op het bewegingsspel (Schreuder et al., 2011; Van Liempd & Hoekstra, 2011). Dit is vaak intensief en doen kinderen met plezier, de ideale manier om opgespaarde energie kwijt te raken (Schreuder et al., 2011).

Vrij spelen versus georganiseerd spelen

Riksen Walraven (2000) omschrijft spelen als een belangrijke manier voor kinderen om zich persoonlijk te ontwikkelen. Een kind heeft ruimte nodig om zich te kunnen ontwikkelen, maar moet hiertoe ook voldoende gestimuleerd worden (Schreuder et al., 2011).

De pedagogisch medewerker moet de ideale balans hiertussen vinden om een optimale ontwikkeling te stimuleren (Van Liempd & Hoekstra, 2011). Zelf kiezen en eigen initiatief is een belangrijke factor in vrije tijd, bepalen welk spel, met wie en waar, een ultieme vorm van vrijheid om volop te ontwikkelen (Schreuder et al., 2011).

Georganiseerde activiteit

Schreuder et al. (2011) stellen dat de pedagogisch medewerker een leidende rol kan innemen om het spel uit te leggen en de regels te bewaken. Dit gaat in tegen ‘geen bemoeienis van volwassenen’, maar sluit aan bij kinderen die sociaal iets minder ontwikkeld zijn als de rest (Schreuder et al., 2011; Van Liempd & Hoekstra, 2011). Door het eigen initiatief te ontnemen ontstaat de mogelijkheid tot het aanleren van nieuwe activiteiten en uitdagingen die ze later zelf kunnen gebruiken.

Georganiseerde fysieke activiteiten kunnen doormiddel van doelen ingezet worden om persoonlijke en sociale competenties te verbeteren (Boonstra & Hermens, 2011; Schreuder et al., 2011).

Vervelen

Volgens Schreuder et al. (2011) neemt vervelen soms een vaste plaats in bij kinderen, maar ze mogen zich vervelen, omdat dit kan dienen als rustmoment tussen activiteiten.

Van der Ploeg (1998) beschrijft dat niet alle kinderen in staat zijn om hun vrije tijd nuttig in te vullen, en soms niet uit eigen initiatief uit deze verveling kunnen komen, wat leidt tot onrust. De invulling

van deze verveling wordt dan het vertoonde probleemgedrag. Boonstra en Hermens (2011) veronderstellen dat verveling tegengegaan kan worden door sport.

2.3 Fysieke activiteit

Onder sport verstaan we vormen van fysieke activiteit: “elke krachtinspanning van skeletspieren resulterend in méér energieverbruik dan in rustende toestand” (Casperen, Powell & Christenson, 1985). Als jeugdigen voldoende bewegen kan dit positieve effecten teweegbrengen (Nederlands Jeugdinstituut, 2016).

Positieve effecten van bewegen

De ervaren positieve effecten van bewegen zijn divers. Zo werkt het positief op de gezondheid en verkleint het de kans op lichamelijke ziektes (Hartman et al., 2015; van Wieringen, 2009).

Motorische ontwikkelingen worden ook beïnvloed, ze kunnen zich motorisch competent voelen, wanneer ze hun lichaam beter leren inzetten (Schreuder et al., 2011; Van Liempd & Hoekstra, 2011; Van Wieringen, 2009). De ontwikkelingsdomeinen van de hersenen worden daarnaast ook beïnvloed. Hartman et al. (2015) veronderstellen dat jeugdige zich ontwikkelen op sociaal gebied door samenspel. Hermens, Super en Verkooijen (2017) bevestigen dat jeugdige die lichamelijk actief zijn meer gevoel hebben voor sociale normen en sociaal vaardiger zijn dan jeugdigen die minder lichamelijk actief zijn. Van Wieringen (2009) veronderstelt dat er minder psychosociale- en gedragsproblemen zouden zijn, wanneer kinderen meer en regelmatig zouden bewegen, omdat de positieve effecten van bewegen ook invloed hebben op het psychosociale en sociale domein. Hermens et al., (2017) bevestigen dat jeugdigen die fysiek actiever zijn minder gedragsproblemen ervaren als jeugdigen die niet sporten en ze beheersen over meer zelfvertrouwen en controle. Zo is er een positieve relatie bevonden tussen bewegen, welbevinden en het gevoel van eigenwaarde (Van Wieringen, 2009).

2.4 Gedragsproblemen

Nederlands jeugdinstituut (2014) stelt dat gedragsproblemen meestal niet het gevolg zijn van één factor, maar dat het vaak veroorzaakt wordt door een koppeling van verschillende factoren. Onder gedragsproblemen verstaan we ongewenst gedrag dat zich in dusdanige regelmaat voordoet dat het als storend wordt ervaren vanuit de omgeving (Nederlands Jeugdinstituut, 2014). Echter ervaart ieder mens storend gedrag anders door zijn eigen normen en waarden, wat het lastig maakt ongewenst gedrag vast te stellen. Jongepier, Struijk en Helm (2010) stellen dat pubergedrag enerzijds getolereerd moet worden met een realistisch verwachtingsbeeld aan de hand van de leeftijd. Waarbij oog wordt gehouden voor het zelfbeeld van de jeugdigen, wanneer dit negatief is kan dit een agressieve houding als gevolg hebben. Door jeugdigen kansen te bieden het ongewenste gedrag te veranderen middels het ervaren van positieve gebeurtenissen is erg belangrijk.

2.5 Probleemgedrag voorkomen

Binnen de amateurjeugdsport komt veel agressie voor, wat doormiddel van sport kan worden voorkomen. Volgens Boonstra en Hermens (2011) staat voorkomen van probleemgedrag en sportdeelname in een direct verband. Een bepalende factor voor de preventieve werking is de context waarin wordt gesport die bestaat uit: *“het pedagogische klimaat, de sportleider, de aard van de activiteit en het type sport”* (p.25) (Boonstra en Hermens, 2011; Hermens et al., 2017). De context van sport wordt in voorliggend onderzoek gebruikt als aanknopingspunt voor de interviews.

Het pedagogische klimaat

Boonstra en Hermens (2011) benoemen het pedagogisch klimaat als één contextfactor van sport. Kerpel (2014) verklaart dat het pedagogisch klimaat een omgeving is waar jeugdigen zich kunnen ontwikkelen, wanneer ze zich in een staat van 'welbevinden' verkeren. De pedagogisch medewerker kan hier de meeste invloed op uitoefenen (Kerpel, 2014; Schreuder et al., 2011; Van Liempd & Hoekstra, 2011).

Uit een artikel "Het pedagogisch leefklimaat" (2017) blijkt dat een goed pedagogisch klimaat een vijftal kenmerken bevat.

Het eerste kenmerk is *steun en responsiviteit* bieden aan de jeugdigen vanuit de omgeving. Een ander belangrijk kenmerk is *een goede onderlinge interactie en atmosfeer* binnen de groep. Van Liempd en Hoekstra (2011) beschrijven dat jeugdigen zich ontwikkelen in relatie met anderen, een positieve relatie van jeugdigen onderling en met de pedagogisch medewerker zijn hiervoor belangrijke factoren. Een derde kenmerk is dat de jeugdigen voldoende ruimte tot initiatief heeft om *tot groei en ontwikkeling* te komen, wat volgens Riksen Walraven (2000) één van de vier pedagogische basisdoelen is. Een ander belangrijk kenmerk is het bieden van *structuur en regels*, maar om eigen initiatief niet negatief te beïnvloeden hebben jeugdigen behoefte aan autonomie. Als laatst wordt de interactie tussen jeugdigen en ouders stimuleren benoemd, het positief informeren en ondersteunen van ouders draagt bij aan duurzame deelneming van jeugdigen aan een activiteitsaanbod (Elling & Selten, 2016)

Structuur en regels

Jongepier et al. (2010) beschrijven dat het bieden van structuur en regels jeugdigen een gevoel van competentie en veiligheid biedt, doordat ze weten wat er van ze verwacht wordt.

Het bieden van veiligheid is volgens Riksen Walraven (2000) een basisdoel en volgens Van Liempd en Hoekstra (2011) onmisbaar voor de ontwikkeling van een kind. Structuur in de vorm van gestandaardiseerde handelingen gedurende de dag of regels die inspelen op de controle van jeugdigen kunnen aangeboden worden.

Echter kunnen regels tot verwarring, onzekerheid en negatieve ervaringen leiden, wanneer niet correct gehanteerd vanuit de pedagogisch medewerkers. Sterk uiteenlopende regels die verschillend worden gehanteerd leiden tot weerstand van jeugdigen, omdat ze niet meer begrijpen hoe ze zich correct moeten gedragen (Jongepier et al., 2010).

Jongepier et al. (2010) stellen dat er op groepsniveau veel verbetering tot stand kan worden gebracht, wanneer ze betrokken worden bij beslissingen, een vorm van autonomie aangeboden krijgen. Kindercentra de Roef (2017) hanteert vanuit democratisch oogpunt dan ook liever afspraken als regels, waarbij de jeugdigen recht hebben op inspraak en naar meningen wordt geluisterd.

Pedagogisch beleid de Roef

Kindercentra de Roef (2017) werkt met vaste leeftijdsgroepen van 4 t/m 13 jaar, om de vertrouwensband te vergroten en het sluiten van vriendschappen te stimuleren, waarbij het vormen van onderlinge goede relaties van belang is. Door vaste leidsters in te zetten en dag structuur aan te brengen wordt stabiliteit, houvast en een thuisgevoel gecreëerd. Ook wordt emotionele veiligheid geboden, maar krijgen ze de ruimte om onderlinge conflicten op te lossen. Alle jeugdigen in dezelfde leeftijdsgroep krijgen hetzelfde programma met activiteiten, waardoor ze werken aan

sociale competenties, de samenwerking gestimuleerd wordt en ze leren van elkaars verschillen (Kindercentra de Roef, 2017).

De jeugdigen dienen echter als individu gezien te worden om persoonlijke competenties te verbeteren aan de hand van uitdagingen (Jongepier et al., 2010; Kindercentra de Roef, 2017). Volgens Kindercentra de Roef (2017) heeft ieder individu behoefte aan privacy en autonomie. Door tijd voor zichzelf in te delen en hierbinnen zelf keuzes te maken, wordt geprobeerd aan alle behoeftes tegemoet te komen.

Kindercentra de Roef (2017) noemt de ruimtes waarin de jeugdigen zich bevinden als een bepalende factor voor het gevoel van veiligheid, welzijn en de ontwikkeling. Van Liempd en Hoekstra (2011) bevestigen dat ruimtes een grote rol spelen binnen het creëren van veiligheid en ontwikkelingsmogelijkheden. Kindercentra de Roef (2017) heeft de ruimtes voor diverse activiteiten en leeftijdsgroepen ingericht. Ook buiten spelen is erg belangrijk voor de ontwikkeling van kinderen, omdat dit weer een andere omgeving biedt. Vanuit de pedagogisch medewerker wordt een creatieve en actieve houding verwacht ten opzichten van het aanbieden van op de natuur gerichte activiteiten (Kindercentra de Roef, 2017).

De kenmerken van een pedagogisch klimaat zijn allemaal even belangrijk. Echter de mate waarin het ene uitgangspunt meer wordt benadrukt dan het andere is onlosmakelijk verbonden met de jeugdigen als individu. Voor jeugdigen met gedragsproblemen is het bieden van structuur en grenzen extra van belang, maar neemt niet weg dat autonomie niet net zo belangrijk is. Bovengenoemde uitgangspunten aangevuld met het pedagogisch beleid van de Roef bieden een kapstok om te kunnen reflecteren op het pedagogisch klimaat.

De sportleider

De kwaliteit van de sportleider bepaalt hoeveel invloed uitgeoefend kan worden op het pedagogisch klimaat van (sport) activiteiten en of jeugdigen besluiten om deel te nemen (Boonstra & Hermens, 2011; Dijk, Blom & Kenniscentrum sport, 2015). De motivatie van jeugdigen om te sporten wordt volgens Dijk et al. (2015) beïnvloed door de rol die wordt ingenomen door de sportleider, de mate van actieve jeugdparticipatie en het gebruik van leiders met voorbeeldfuncties.

De rol van de sportleider

De sportleider is volgens Hermens et al. (2017) bepalend voor een positieve of negatieve ervaring die jeugdigen aan fysieke activiteiten beleven. Het scheppen van, en onderhouden van een veilige sport en sociale omgeving is volgens Elling en Selten (2016) een succesfactor van een sportleider die tot positieve resultaten kan leiden. Een inclusief sportklimaat met een positieve groepsdynamiek, door middel van teamspellen en samenwerking is hiervoor benodigd (Boonstra & Hermens, 2011; Elling & Selten, 2016). De sportleider dient deze ontwikkeling te stimuleren door de jeugdigen eigen vaardigheden in te laten zien en mogelijkheden tot doorontwikkeling te bieden zowel sport gerelateerd als sociaal en cognitief (Boonstra & Hermens, 2011; Hermens et al., 2017). Boonstra en Hermens (2011) beschrijven dat de jeugdigen hiertoe gestimuleerd raken, wanneer de sportleider zich positief opstelt richting hun inspanningen en volgens Dijk et al. (2015) draagt het voorzien van positieve feedback aan jeugdigen tevens bij aan de ontwikkeling van zelfvertrouwen. Door

ondersteunend te functioneren tijdens het aanleren van nieuwe activiteiten verhoogt het zelfvertrouwen (Hermens et al., 2017).

De sportleider dient volgens Dijk et al. (2015) de groep, maar ook de individuen te kennen en aan de hand daarvan verschillende kwaliteiten van zichzelf te laten zien, waardoor de groep geïnteresseerd raakt en ze respect en waardering voor de sportleider hebben, wat zorgt voor een hechte gevoelsband. Door inleving in de jeugdigen kan informatie en uitleg adequaat aan de jeugdigen beschikbaar gesteld worden, wat tot meer begrip kan leiden (Jongepier et al., 2010).

Het opdoen van positieve ervaringen is belangrijk volgens Dijk et al. (2015) kan een sportleider dit bereiken door voldoende differentiaties toe te passen, waardoor jeugdigen deelnemen op hun eigen niveau. Minder sportende jeugdigen dienen ook een kans te krijgen mee te gaan binnen de groep (Boonstra & Hermens, 2011). Een essentieel aspect is de balans, oefeningen zijn niet te ingewikkeld, dit verlaagt de kans op negatieve ervaringen of te gemakkelijk, wat ervaren wordt als saai. De oefeningen bieden juist uitdaging en kans op succesbeleving (Dijk et al., 2015; Hermens et al., 2017).

Actieve jeugdparticipatie

In de paragraaf van het pedagogisch klimaat is het belang van samen opstellen van duidelijke regels en grenzen aangehaald. Dijk et al. (2015) noemen daarbovenop het belang van regels consequent hanteren als sportleider en jeugdige aanspreken op hun gedrag, wanneer regels overtreden worden. Soms is om te leren en doelen te behalen echter meer nodig dan het belonen en straffen van gedrag (Jongepier et al., 2010). Het is belangrijk om jeugdigen in te laten zien dat fouten maken tijdens sporten mag en fungeert als onderdeel van het groeiproces (Boonstra & Hermens, 2011).

Volgens Boonstra en Hermens (2011) is in samenspraak met jeugdigen opstellen van doelen het meest effectief, waarbij duidelijk de bijdrage van de activiteit wordt benadrukt in het behalen van het doel.

Dijk et al. (2015) bevestigen dat samenspraak omtrent regels het behalen van doelen stimuleert, maar ook alle verwachtingen op hetzelfde niveau brengt, waardoor ruimte voor plezier gewaarborgd blijft. Dijk et al. (2015) beschrijven dat sportleiders jeugdigen meer inspraak kunnen geven binnen activiteiten, ook wel actieve jeugdparticipatie genoemd. Elling en Selten (2016) stellen dat het aanbod van fysieke activiteiten met inspraak van jeugdigen moet worden ontwikkeld en bijgesteld om te blijven aansluiten op hun in ontwikkelende wensen en behoeften.

Leiders met voorbeeldfuncties

Boonstra en Hermens (2011) veronderstellen dat een sportleider als rolmodel voor jeugdigen kan fungeren door aanzien te creëren en respect te verdienen. Dit zorgt voor het gemakkelijker aangaan van vertrouwensbanden en vriendschapsrelaties die wederzijdse interesses en vertrouwen tussen de sportleider en de jeugdige verhogen. Dit is volgens Riksen Walraven (2000) belangrijk voor het gevoel van veiligheid dat de jeugdige ervaart, waardoor ze zich persoonlijk kunnen ontwikkelen. Boonstra en Hermens (2011) beschrijven dat de sportleider moet kunnen optreden als formele leider. Een belangrijke eigenschap die jeugdigen betrouwbaarheid biedt is het consequent hanteren van regels.

Jeugdigen kunnen volgens Dijk et al. (2015) zelf als rolmodel fungeren door ze verantwoordelijke taken te geven bijvoorbeeld: als scheidsrechter te laten spelen of activiteiten voor elkaar te laten verzorgen, waardoor ze een gevoel van eigenwaarde en trots ontwikkelen.

Boonstra en Hermens (2011) stellen dat de sportleider tussen jeugdige kunnen optreden als intermediair door informatie met betrekking tot problemen door te spelen naar de thuisomgeving of

andere personen/ instanties. Samenwerking met verschillende organisaties als school, jeugdwerk, gemeentewerk, verenigingen en kinderopvang draagt bij aan het succesvol inrichten van fysieke activiteiten (Elling & Selten, 2016).

Aard van de activiteit

De taak van de sportleider is om aandacht te besteden aan individuele beweegredenen van jeugdigen, waarbij hun doelen, capaciteiten en behoeftes moeten aansluiten bij de aangeboden activiteiten om intrinsieke motivatie te verhogen (Dijk et al., 2015).

Hiervoor zal met de jeugdige in gesprek gegaan moeten worden om de sterk uiteenlopende doelen te achterhalen. Belangrijk hierbij is doormiddel van welke activiteiten ze deze doelen wensen te behalen.

Deze doelen kunnen vervuld worden door te kiezen uit ontspanning, educatieve, zelfzorg of arbeidsmatige activiteiten. Te denken valt aan knutselen en muziek maken, sport en spelactiviteiten, lezen en gezelschapsspellen, koken en bakken of het verzorgen van tuin en dieren (Wikipedia, 2017).

Zo kan de jeugdige de behoefte hebben aan het maken van sociale contacten met leeftijdsgenootjes, het tegengaan van verveling, eigen vaardigheden verbeteren of zichzelf zekerder voelen.

Fysieke activiteiten kunnen ingezet worden als educatieve activiteiten, wanneer ze door de pedagogisch medewerker adequaat worden ingericht om doelen te behalen.

Doormiddel van de interviews wordt achterhaald welke vormen van activiteit de jongeren het meest aanspreekt en ze dus makkelijk kunnen leren. Om een gevarieerd aanbod aan activiteiten aan te bieden is het belangrijk om verschillende creatieve, recreatieve en educatieve activiteiten samen met de jeugdige uit te kiezen, waarbij gewerkt kan worden aan verschillende doelen.

Het type sport

Om het aanbod aan te laten sluiten op de behoefte van de doelgroep is volgens Elling en Selten (2016) een flexibel aanbod fysieke activiteiten benodigd. Met dit aanbod moet een gevarieerde groep jeugdigen bereikt en behouden worden. Dit kan bereikt worden door een veelzijdig sportaanbod aan te bieden, waarbij het ervaren van plezier, ontwikkelingen en participatie belangrijk zijn. Een gevarieerd aanbod zorgt ervoor dat jeugdigen kunnen ontdekken welke fysieke activiteiten het best bij hun passen, zonder verplichtingen van een vereniging (Elling & Selten, 2016).

Van den Dool en Elling (2009) verdelen sport onder in zeven takken. Deze takken kunnen gehanteerd worden bij het samenstellen van een gevarieerd aanbod fysieke activiteiten. Op deze manier leren jeugdigen ontdekken welk type sport bij hen past.

De zeven takken van sport volgens Van den Dool en Elling (2009):

1. Individuele sport
2. Teamsporten
3. Racketsporten
4. Fitsporten
5. Behendigheidssport
6. Denksport

Om kinderen ondersteuning te bieden in het kiezen van een sport kunnen hulpmiddelen ingezet worden. In bijlage 1 is een hulpmiddel te vinden dat is ingezet tijdens afname van de interviews.

Boonstra en Hermens (2011) beschrijven dat jeugdigen die vechtsporten beoefenen meer antisociaal gedrag vertonen dan jeugdigen die deze sporten niet beoefenen. De social learning theorie verklaart dat jeugdigen aangeleerde normen en waarden vanuit de sport ook daarbuiten gaan gebruiken. Binnen de vechtsporten wordt een cultuur nageleefd waarin macho-gedrag en hardheid gewaardeerd worden. Dit kan in de normale omgeving leiden tot het vertoonde (ongewenste)gedrag. Echter wanneer jeugdigen langer vechtsporten uitoefenen, zij het vechten in hun normale omgeving steeds minder als normaal gaan zien en dus minder agressie vertonen. Deze positieve resultaten hangen echter in nauw verband met de inzet van de sportleider, waarbij vooral het vormen van een goed pedagogisch klimaat belangrijk is (Boonstra & Hermens, 2011). Een nauwkeurig samengesteld aanbod aan fysieke activiteiten dat aan een geselecteerde groep jeugdigen wordt aangeboden heeft volgens Boonstra en Hermens (2011) de grootste kans op succes om het gedrag positief te beïnvloeden. De interviews achterhalen welk type sport de jeugdige het meeste aanspreekt, waarop een fysiek activiteiten aanbod gebaseerd kan worden.

2.6 Sport als middel

De pedagogisch medewerker kan sport inzetten om verschillende doelen te behalen, wanneer jeugdigen worden beïnvloed door de inzet van fysieke activiteiten spreken we volgens Boonstra en Hermens (2011) van sport als middel.

Boonstra en Hermens (2011) beschrijven vier mechanismen die het verband tussen sport en ongewenst gedrag tegengaan. Sport is in deze opvatting een vervangende activiteit voor het ongewenste gedrag. Het eerste mechanisme is dat sport verveling tegen kan gaan. Het tweede is dat het kind zich in een gunstige sociale omgeving bevindt om zichzelf positieve normen en waarden eigen te maken volgens Riksen Walraven (2000) komt dit doordat de jeugdigen zich in een grotere samenleving bevinden als in het gezin, waarbij ze zichzelf andere waarden, normen en culturen eigen moeten maken.

Ook is sport volgens Boonstra en Hermens (2011) de ideale manier om status te verkrijgen onder leeftijdsgenootjes. Als laatste brengt het een unieke spanning met zich mee die jeugdigen nodig hebben en zoeken. Jeugdigen ontwikkelen zelfvertrouwen tijdens sporten, wanneer dit zelfvertrouwen hoger ligt bestaat een kleinere kans op ongewenst gedrag (Boonstra & Hermens, 2011). Alles over sport (2018) stelt dat jeugdigen die meer sporten minder hoog scoren, wanneer het gaat om gedragsproblemen. Om sport zo effectief mogelijk in te zetten tegen probleemgedrag gaat het onderzoek op zoek naar de werkzame elementen van sport. Dit door de context van sport te gebruiken als kapstok voor het opstellen van de interviews.

3. Onderzoeksmethodologie

3.1 Onderzoeksdesign

Voorliggend onderzoek verklaard hoe fysieke activiteiten beter ingezet kunnen worden om probleemgedrag van jongens (6 tot 13 jaar) binnen BSO Ratjetoe van Kindercentra de Roef positief te beïnvloeden. Om de meningen van de respondenten rondom de onderzoeksvraag te achterhalen beslaat het een kwalitatief onderzoek. Op deze manier kon met de interviews veel informatie verkregen worden en dieper in worden gegaan op motivaties, wensen en behoeften van de respondenten. Als kapstok voor het opstellen van de interviews is de context van sport gehanteerd. Deze bestaat uit het pedagogisch klimaat, de sportleider, de aard van de activiteiten en het type sport (Boonstra & Hermens, 2011). Vanuit de interviews werd geanalyseerd en werden resultaten beschreven, vervolgens werden aanbevelingen gedaan.

3.2 Onderzoekspopulatie

De onderzoekspopulatie van de interviews beslaat de jongens tussen 6 en 13 jaar die gebruik maken van BSO Ratjetoe in Lage Zwaluwe. Hieruit kan worden afgeleid dat het minderjarige kinderen beslaat die woonachtig waren in de gemeente Drimmelen op het moment van afname van de interviews. De reden voor deze specifieke afbakening, omdat er gezocht werd naar een oplossing voor het probleemgedrag van de jongens in de leeftijdscategorie van 6 t/m 13 jaar. De geselecteerde populatie kon hierin het beste helpen, omdat hun beleving en ervaring van de manier waarop het beste invulling kan worden gegeven aan het programma de meeste waarde met zich mee draagt. De respondenten voor de interviews zijn naar voren gekomen middels een steekproef. Een steekproef houdt in dat er vanuit de gehele populatie (N= 42) een selectie wordt gemaakt. Via het programma Konnect van de 'grote' BSO van Kindercentra de Roef, werd de gehele populatie benaderd met een mail om aan het onderzoek deel te nemen. Hier is voor gekozen om het aantal respondenten te vergroten. Vervolgens heeft de onderzoeker een doelgerichte steekproef toegepast onder de respondenten. Via een doelgerichte steekproef kan een grote variatie gecreëerd worden binnen het samenstellen van de respons groep (Baarda & De Goede, 2006). Er is gekozen om 5 respondenten te interviewen, waarbij één van 6, 7, 8, 9 en één van 10 jaar. Deze keuze is gebaseerd op het feit dat de onderzoeker een volledig beeld wilde schetsen rondom de onderzoeksvraag, waarbij het vanuit verschillende perspectieven kon worden belicht.

3.3 Plaats en tijdsplanning

De interviews voor het onderzoek werden afgenomen op de volgende datums 10-04-2018 t/m 16-04-2018. Er werden 5 interviews afgenomen met de jongens van de BSO. Deze interviews vonden plaats op BSO Ratjetoe in Lage Zwaluwe, De Schoof 4. De interviews zijn gehouden in een afgezonderd lokaal. Dit scherpte de respondenten af van externe prikkels. In bijlage 2 staat voor elk interview apart het respondentnummer, de leeftijd, datum en tijd van afname en locatie weergegeven.

3.4 Dataverzameling

Kindercentra de Roef beschikt over alle contactgegevens van de kinderen die opgevangen worden in BSO Ratjetoe. Dit heeft het mogelijk gemaakt om alle ouder(s)/ verzorger(s) van de onderzoekspopulatie per e-mail te benaderen over het onderzoek. De e-mail besloeg een begeleidende brief (Bijlage 3), waarin werd uitgelegd wat het onderzoek inhield en waarom het onderzoek werd uitgevoerd. Met deze e-mail werden de ouder(s)/ verzorger(s) op de hoogte

gesteld van het toestemmingsformulier (Bijlage 4) en hadden ze de mogelijkheid om hier alvast over na te denken. De kinderen bij Kindercentra de Roef werden altijd persoonlijk opgehaald door hun ouder(s)/ verzorger(s). Hierdoor konden de ouder(s)/ verzorger(s) direct benaderd worden met het toestemmingsformulier. Dit kon direct ondertekend worden of nog mee naar huis genomen worden ter overweging. De ouder(s)/ verzorger(s) van de kinderen ontvingen een week voorafgaand aan de interviews een reminder via de e-mail, mocht het formulier hierna niet worden ingeleverd, kon er nog persoonlijk over in gesprek worden gegaan. Voorafgaand aan de interviews werd gewenst dat iedere ouder(s)/ verzorger(s) van de onderzoekspopulatie het toestemmingsformulier ondertekend had aangeleverd bij de onderzoeker.

Binnen het onderzoek is gebruik gemaakt van semigestructureerde interviews, waarbij de belangrijkste onderwerpen en vragen vast stonden. Deze vragen zijn opgesteld aan de hand van de context van sport. Doordat er gebruik gemaakt werd van een semigestructureerde aanpak was het tijdens het interview mogelijk om nog eigen invulling te geven aan de hand van het stellen van doorvragen. Echter waren er ook al enkele voorbeelden van doorvragen genoteerd. Het interview werd individueel en mondeling afgenomen. Dit gaf voldoende mogelijkheid om alle benodigde informatie te verkrijgen en eventuele onduidelijkheden gelijk te verhelderen. Voor aanvang van het interview werd de respondent kort toegelicht over het onderzoek en de audio opnamen die werden gemaakt. Dit om de gegeven antwoorden correct te kunnen formuleren tijdens het uittypen van de interviews. Direct na het interview werden de namen vervangen door nummers om de analyses anoniem te houden. De uitgetypte data werd door de onderzoeker gecodeerd, waaruit verschillende verbanden gelegd konden worden tussen de gegeven antwoorden. Deze verbanden werden verwerkt in de resultaten waar vervolgens de conclusies en aanbevelingen uit voortkwamen.

3.5 Ethische verantwoording

Om het onderzoek ethisch verantwoord uit te voeren is er met een aantal ethische aspecten rekening gehouden. De onderzoekspopulatie van dit onderzoek bestaat namelijk uit minderjarige respondenten. Om de respondenten te mogen bevragen via een interview zal eerst toestemming vanuit de ouder(s)/verzorger(s) moeten worden verleend. Hiervoor zijn de ouder(s)/verzorgers(s) benaderd met een begeleidende brief (Bijlage 3) waarin kort het onderzoek werd toegelicht en werden de ouder(s) /verzorger(s) op de hoogte gesteld van het toestemmingsformulier dat persoonlijk bij de onderzoeker ondertekend kon worden bij het ophalen van zijn of haar kind van de BSO. Met het toestemmingsformulier werd toestemming gegeven om de deelnemers te mogen bevragen voor het betreffende onderzoek. Alleen wanneer de ouder(s)/verzorger(s) het formulier hadden ondertekend werd een deelnemer bevestigd. Voor aanvang van het interview werd de respondent kort ingelicht over het onderzoek en over de audio opnamen die werden gemaakt. Zo werd er voor gezorgd dat ook de respondenten over voldoende informatie beschikten van het onderzoek voor zij definitief besloten om deel te nemen aan het interview. Tijdens het interview is rekening gehouden met het stellen van kwetsbare (door) vragen over het pesten of eventuele gevoelens die de respondenten ervoeren om de psychische integriteit van de respondenten te waarborgen. De privacy van de deelnemers werd in alle gevallen gewaarborgd. De interviews werden anoniem gemaakt voor de analyse. Dit door de persoonsgegevens weg te laten. Met de verzamelde gegevens werd vertrouwelijk omgegaan, alleen de onderzoeker had toegang tot de gegevens. Deze werden dus niet gedeeld met derden. Wanneer alle gegevens verzameld en verwerkt waren in resultaten konden de deelnemers deze inzien. Ook kon deelname aan het

onderzoek op ieder gewenst moment onderbroken worden. De onderzoeksresultaten werden met respect voor alle belanghebbenden gerapporteerd.

3.6 Betrouwbaarheid

De betrouwbaarheid van het meetinstrument dat gebruikt wordt tijdens een onderzoek beïnvloed in grote mate de betrouwbaarheid van de resultaten (Baarda & De Goede, 2006). Om de betrouwbaarheid van het kwalitatieve meetinstrument te verhogen werden alle interviews door één en dezelfde onderzoeker afgenomen, omdat de betrouwbaarheid bij kwalitatief onderzoek in verband staat met de manier van gegevens verzamelen (Gratton, Jones & Robinson, 2011). De onderzoeker leefde bij elk interview dezelfde procedure na om researcher error te voorkomen. In bijlage 5 is het interview protocol beschreven. Het geven van sociaal wenselijke antwoorden werd tegengegaan door sterk te benadrukken dat er geen goede of foute antwoorden gegeven konden worden en ze vrijuit mochten spreken, wat Subject bias tegen zou moeten gaan. Ook werd benadrukt dat gegevens anoniem bleven.

3.7 Validiteit

De validiteit van het onderzoek werd bevorderd door de literatuurstudie die voorafgaand aan het onderzoek heeft plaatsgevonden. Het meetinstrument (Bijlage 6) is samengesteld aan de hand van een operationalisatieschema (Bijlage 7), gebaseerd op de verzamelde literatuur. In het operationalisatieschema van de interviews zijn topics omgezet in vragen. Bij het formuleren van interviewvragen is rekening gehouden met objectieve vraagstelling.

Om de face validity van het onderzoek te waarborgen werd de onderzoeksmethode gepresenteerd aan onderzoekers en vierdejaars studenten van Fontys Sporthogeschool. Het meetinstrument en het interview werden aan dezelfde groep voorgelegd. Door middel van het meetinstrument diende men tot de juiste onderzoeksvraag te komen. De geformuleerde onderzoeksvragen kwamen overeen met de onderzoeksvraag van het voorliggende onderzoek. Het meetinstrument werd doorgenomen met een meisje van 10 jaar die gebruik maakt van de BSO. Hierdoor kon getest worden of de vraagstelling duidelijk was. De content validity werd ook gewaarborgd door de onderzoeksmethodologie en het meetinstrument voor te leggen aan de opleidingsdocenten van Fontys sporthogeschool en Kindercentra de Roef.

4. Resultaten

Binnen dit hoofdstuk staan de belangrijkste resultaten uit de interviews beschreven. De resultaten zijn onderverdeeld en beschreven aan de hand van de 4 categorieën van de context van sport (Boonstra & Hermens, 2011). Quotes voortkomend uit de interviews zijn toegevoegd ter ondersteuning en verheldering. De quotes worden als volgt weergegeven “Quote” (Respondentnummer, leeftijd).

Om te ontdekken hoe fysieke activiteiten ingezet kunnen worden om probleemgedrag bij jongens van 6 tot 13 jaar, binnen BSO Ratjetoe van Kindercentra de Roef, positief te beïnvloeden zijn in totaal 5 interviews afgenomen die tussen de 18 en 25 minuten duurden. De interviews zijn afgenomen met jongens die gebruik maken van de BSO variërend in leeftijden, om een algeheel beeld te creëren lagen de leeftijden van de respondenten tussen de 6 en 10 jaar.

4.1 Het pedagogisch klimaat

Om een goed beeld te krijgen van het pedagogisch klimaat zijn de respondenten over een vijftal subcategorieën bevraagd.

Onderlinge interactie en atmosfeer

Om de onderlinge interactie en atmosfeer binnen de BSO te achterhalen is de respondenten gevraagd wat ze van de groep kinderen vinden. Drie respondenten geven aan gepest te worden, waarbij het volgende wordt benoemd “Ja K1 en K2 hadden net nog zand over me heen gegooit” (R2, 8 jaar) Twee respondenten (R2, 8 jaar & R5, 10 jaar) benoemen het feit dat ze de kinderen op de BSO kinderachtig vinden. “Uhm ik vind ze een beetje jong niet echt van mijn leeftijd ik kan er niet zo goed mee omgaan” (R5, 10 jaar). Respondent 4 geeft aan vaak als laatste gekozen te worden bij sportactiviteiten en ziet dit als teken dat hij niet goed genoeg is. Echter zegt hij wel “Als die grote kinderen er niet bij zijn dan ben ik hartstikke goed” (R4, 7 jaar).

Verder wordt nog benoemd door de respondenten dat ze vaak met vriendjes spelen op de BSO, voornamelijk leeftijdsgenootjes. Respondent 4 vertelt “Ik wil ook wel eens een keer gewoon op het achterplein, hier heb je zoveel kinderen op zo’n kleine ruimte, ik wil gewoon met vrienden kunnen spelen”.

Steun en responsiviteit

Daaropvolgend is ingegaan op wat de kinderen van de huidige groepen splitsing ‘grote’ en ‘kleine’ BSO vinden. Door de drie oudste respondenten wordt aangegeven dit goed te vinden, omdat ze anders met al die kleintjes op de groep zouden zitten. De jongste twee respondenten geven echter aan dit jammer te vinden, omdat ze gesplitst zijn van klasgenootjes en familieleden. Alle respondenten geven aan vaak dezelfde leidster op de groep te hebben. Op de vraag of ze alles aan de leidsters kunnen vertellen wordt unaniem ja geantwoord “Ja ik zit al heel lang op de BSO en ik ken de meeste al wel lang” (R5, 10 jaar). De leidsters worden door 2 respondenten als aardig en lief ervaren, maar ook streng, saai en bezorgd worden door de overige respondenten aangehaald.

Structuur en regels

De regels van de BSO worden door de respondenten omschreven als aardig zijn, gewoon gedragen, lief zijn, niet stout doen en de oudste respondent (5) gaf aan niet op de hoogte te zijn van de regels omdat hij nooit oplet, wanneer ze worden verteld omdat hij ze saai vind. Zo komt duidelijk naar voren dat de regels op de BSO voor de respondenten niet helemaal helder in het geheugen zitten. Dit blijkt ook te gelden voor de regels tijdens activiteiten. “Nee, want ze zeggen nooit regels” (R4, 7

jaar) en respondent 2 (8 jaar) verklaard *“Omdat ze snel met het spel willen beginnen”*. De jongste respondent (1) weet echter wel niet valsspelen, niet voordringen en aardig zijn te benoemen. De regels op de BSO worden door verschillende leidsters onderling niet consequent nageleefd en lijdt tot verwarring bij de respondent blijkt uit de respons. *“Omdat het dan elke keer, elke keer als je iets wil dan mag dat niet en van de andere juf mag dat wel, en van deze juf mag dat wel en van de andere juf mag dat niet”* (R3, 9 jaar).

Autonomie

Om te achterhalen in hoeverre de kinderen autonomie ervaren binnen de BSO is naar aanleiding van de regels doorgevraagd of deze wel eens met de jeugdige worden overlegd of samengesteld, waarbij drie van de respondenten aangeven dat regels nooit worden overlegt. Twee respondenten benoemen het feit dat ze verplicht moeten deelnemen aan de activiteiten vanuit de BSO. *“Dan voel je je eigenlijk, dan ben je eigenlijk een beetje gedwongen”* (R3, 9 jaar). Respondent 4 geeft aan dat activiteiten meer heel eventjes duren en ze de rest van de dag helemaal zelf mogen weten wat ze gaan doen. De twee oudste respondenten benoemen beide dat ze wel eens met vrienden willen kunnen spelen tijdens BSO tijd, door een keer naar een voetbalveld of speeltuin te gaan. Respondent 3 (9 jaar) benadrukt dat hij zelf wil kunnen kiezen wanneer hij naar de skatebaan of het voorplein gaat.

Groei en ontwikkeling

Alle respondenten voelen zich veilig op de BSO, maar over de redenen waarom de respondenten zich veilig voelen op de BSO lopen de meningen sterk uiteen. Respondent 5 (10 jaar) voelt zich veilig op de BSO, omdat hij er de oudste is. Twee respondenten geven aan zich veilig te voelen door de invloed van de leidsters op de grotere kinderen. *“Omdat als je gepest wordt dat als je dan wel tegen de juf kan vertellen zeg maar”*, maar geeft aan zich alsnog niet echt veilig te voelen door het feit dat ‘Klikken’ een aanleiding is voor pestgedrag. *“Want als de kinderen er dan achter komen dat ik het tegen de juf heb verteld worden ze nog een beetje bozer”* (R2, 8 jaar).

Vervolgens is ingegaan op de interesses van de respondenten en of de leidsters hiervan op de hoogte zijn. Een respondent geeft aan dat de leidsters hier van op de hoogte zijn, omdat ze aan hem kunnen zien wat hij leuk vindt. Twee respondenten weten het niet zo goed en twee respondenten geven aan dat de leidsters niet op de hoogte zijn van hun interesses, omdat ze hier nooit naar vragen. Zelf delen de respondenten hun interesses ook niet met de leidsters. Dit door het feit dat ze er van overtuigd zijn dat de leidsters nooit zullen instemmen met hun gedeelde interesses. Respondent 3 (9 jaar) zegt: *“Ik weet sowieso dat dat niet mag”*.

4.2 De sportleider

De aangenomen rol

Tijdens activiteiten zijn de leidsters lief en aardig, wanneer je iets niet kan dan helpen ze je geven twee respondenten aan. Echter verschilt de aangenomen rol van de leidsters in de ogen van de respondenten. Zo vinden respondent 3 en 4 dat de leidsters juist erg stil zijn bij een activiteit. De jongste respondent geeft aan de juffen best streng te vinden. *“Als ik weer iets niet wil, worden ze een beetje boos op mij”* (R1, 6 jaar). Leidsters nemen bijna nooit deel aan activiteiten, maar de respondent zou het leuk vinden als dit vaker gebeurt.

Rolmodel

De manier waarop de respondenten een rolmodel definiëren loopt sterk uiteen. Het organiseren van een leuk uitje tot aan het minder bezorgd gedragen, worden aangehaald als kwaliteiten van een goede leidster. De jongste twee respondenten noemen uitleggen, voorbeeld geven, meedoen, verbeteren en opletten als kwaliteiten van een goede leidster, hierdoor kan er niks fout gaan. Respondent 3 geeft aan de sportkunde stagiaire een voorbeeld te vinden, waar hij tijdens activiteiten veel van kan leren. Respondenten 1 en 2 geven tevens aan dat de sportkunde stagiaire samen met hun aan activiteiten moet deelnemen.

Twee respondenten zijn erg enthousiast om zelf ingezet te worden als rolmodel, omdat je dan een beetje de baas kan spelen en zelf activiteiten mag verzinnen. *“Dan kan je ja zelf activiteiten bedenken dat lijkt me gewoon leuk ik weet ook niet waarom” (R5, 10 jaar)*. Echter benoemen ze beide dat de leidster de activiteit mag geven aan de overige kinderen. Respondent 3 geeft aan dit af en toe leuk en soms vervelend te vinden, omdat hij dan alles moet uitleggen aan anderen.

Inspraak geven

In het kopje groei en ontwikkeling hebben we kunnen lezen dat de respondenten niet overtuigd zijn van het feit dat de leidsters op de hoogte zijn van hun interesses. Ook het overleggen met de leidsters schijnt volgens de respondenten niet te gebeuren. Als de respondenten het voor het zeggen hadden wat ze graag onder BSO tijd zouden willen doen werd er geskeelerd over de obstakels op het skateplein, gegamed en zelf gekozen wanneer ze naar het skateplein of voorplein gaan. Respondent 5 noemt ook nog met vriendjes ergens voetballen *“uhm ja ik weet niet naar het voetbalveld ofzo of een keer met alle BSO kinderen naar iets leuks gaan”*.

4.3 Aard van de activiteit

Om te achterhalen welke categorieën activiteiten het leukste zijn om binnen de BSO te beoefenen is de respondenten gevraagd wat ze het leukst vinden om te doen en om hun allerleukste activiteit op papier te tekenen. Hieruit kwamen uiteenlopende antwoorden zo wilde de jongste respondent een gouden pepernoot verstoppen, taart bakken of knutselen. Een andere respondent (4) wilde vooral met vriendjes rollenspellen spelen zoals vader en moedertje, politie en boefje en versla de heks. Respondent 2 geeft aan graag te willen gamen op zijn telefoon of om kickboksen en judo te beoefenen. De twee oudste respondenten benoemen sporten ook als ideale activiteit, voornamelijk voetballen met vriendjes op het voetbalveld. Respondent 5 geeft aan zich te vervelen *“Nou omdat ik geen leeftijdsgenoten heb om mee te spelen en dan weet ik niks om te doen en in mijn eentje voetballen dat vind ik niet zo leuk”*.

4.4 Het type sport

De respondenten werden bevraagd aan de hand van een hulpmiddel, wat wordt ingezet voor het kiezen van een sport. Door de respondenten werden rugby, basketbal, trefbal, hockey, mountainbiken, zwemmen en twee keer voetbal benoemd als een sport die ze leuk zouden vinden om te beoefenen op de BSO. Daaropvolgend is de respondenten gevraagd welke sport ze zelf beoefenen. De jongste respondent (1) zit op scouting, Respondenten 2 en 4 zitten op judo. Respondent 2 zit ook op kickboksen evenals respondent 3. Respondent 3 zit daarnaast nog op voetbal net als respondent 5, die ook nog op tennis zit.

4.5 Het huidige aanbod

De manier waarop de respondenten aankijken tegen het huidige programma is zeer divers. De twee jongste respondenten geven aan het programma leuk te vinden. Respondent 1 (6 jaar) vindt het leuk om te knutselen, maar doet liever niet mee aan hockey, omdat hij bang is voor ongelukken.

Knutselen wordt door twee anderen respondenten aangehaald als een activiteit waar ze liever niet aan willen deelnemen. *“Soms spelen we ook spellen en dat vind ik leuk”* (R4, 7 jaar). De oudste twee respondenten geven echter aan de activiteiten niet leuk te vinden, omdat je er perse aan mee moet doen en doordat ze de spellen al te vaak gespeeld hebben. Over een tik vorm met kikkers en ooievaars zegt respondent 3 (9 jaar) *“Waarom kan je niet gewoon tikkertje doen met rennen?”*. Door de respondenten wordt drie keer aangehaald dat ze liever buiten of in de gymzaal spelen, voetballen en trefballen wordt door 2 respondenten benoemd.

5. Discussie

5.1 kritische blik op resultaten

Voorliggend onderzoek is uitgevoerd met het doel inzicht te krijgen in hoe fysieke activiteiten ingezet kunnen worden om probleemgedrag bij jongens positief te beïnvloeden. Door jongens die gebruik maken van de 'grote' BSO te bevragen middels interviews is dit onderzocht.

Onderlinge interactie en atmosfeer

Kindercentra de Roef (2017) hanteert vaste leeftijdsgroepen van 6 tot 13 jaar, om de vertrouwensband te vergroten en het sluiten van vriendschappen te stimuleren. Opvallend uit de resultaten is dat de jongste 3 respondenten aangeven gepest te worden, waar tegenover staat dat de oudste respondenten aangeven dat ze kinderachtig gedrag vervelend vinden en er niet goed mee om kunnen gaan. Schreuder et al. (2011) werken echter met leeftijdsgroepen van 4- t/m 6-, 7- t/m 9- en 10- t/m 13- jarigen. Interesses en behoeftes van 6 jarige lopen ver uiteen met de interesses van een 10 jarige, wat ook blijkt uit de resultaten. De jongste respondenten spelen graag vader en moedertje terwijl de oudere respondenten willen voetballen om te presteren. Van Liempd en Hoekstra (2011) veronderstellen dat vervelend gedrag getriggerd kan worden, doordat kinderen ruimtes samen moeten delen, waar ze constant met elkaar in contact staan. Het aanhouden van deze leeftijdsgroepen, waarbij 10 jarige geconfronteerd worden met het in hun ogen kinderachtige spel van 6 jarige, vader en moedertje, kan leiden tot ongewenst gedrag.

Steun en responsiviteit

Schreuder et al. (2011) hanteren een indeling van 4- t/m 6- jarigen. Uit de resultaten blijkt dat de jongste respondenten het jammer vinden gesplitst te zijn van de 'kleine' BSO, vanwege het gebrek aan klasgenootjes. Riksen Walraven (2000) stelt dat het hebben van bekende leeftijdsgenootjes bijdraagt aan het gevoel van veiligheid dat wordt ervaren, maar ook aan het verhogen van de kwaliteit van het samenspel. De respondenten van 7,8 en 9 jaar geven aan voornamelijk met leeftijdsgenootjes te spelen en het niet erg te vinden om gesplitst te zijn van de 'kleine' BSO, wat overeenkomt met de leeftijdsgroepen van Schreuder et al. (2011). Volgens Riksen Walraven (2000) is het hebben van vaste en empathische leidsters binnen de BSO een belangrijke factor. Uit de resultaten komt naar voren dat er vaak vaste leidsters op de groep staan en dat de respondenten alles aan de leidsters kunnen vertellen. Uit een gesprek met een pedagogisch medewerker van de 'grote' BSO J. Benschop (Persoonlijke communicatie, mei 2018) komt echter naar voren dat de leidsters op de groep vaak wisselen. Dit gegeven wijst erop dat de respondenten weinig moeite ervaren met dit aspect van het pedagogisch klimaat. Dit vermoeilijkt echter wel de hantering van structuur en regels.

Structuur en regels

Als wordt gekeken naar het ontstaan van gedragsproblemen, blijkt dat verwarring omtrent regels in het pedagogisch klimaat kan leiden tot weerstand (Jongepier et al., 2010). Uit de interviews komt naar voren dat de respondenten slechts weinig regels kunnen opnoemen en een enkeling dit ook niet interesseert. Daarnaast geven respondenten aan dat leidsters onderling niet consequent zijn qua regels en dit als verwarrend ervaren. Jongepier et al. (2010) beschrijven dat sterk uiteenlopende regels kunnen leiden tot ongewenst gedrag bij jeugdigen, omdat ze niet meer weten hoe ze zich dienen te gedragen kan dit een oorzaak zijn voor probleemgedrag.

Groei en ontwikkeling

De respondenten geven aan dat leidsters nooit vragen stellen, waardoor het voor sommige respondenten een vraag is in hoeverre leidsters op de hoogte zijn van hun interesses. Schreuder et al. (2011) beschrijven dat de input van een leidster alleen wordt gewaardeerd, wanneer dit uit de vraag van de jeugdigen van 10 t/m 13 jaar naar voren komt. De oudere respondenten geven in de interviews aan het niet erg te vinden dat de leidsters niet op de hoogte zijn van hun interesses. Jongere respondenten met andere behoeftes geven aan het minimale vragen naar interesses vanuit de leidsters echter niet zo leuk te vinden. In het beleid van Kindercentra de Roef (2017), staat dat alle jeugdigen gezien dienen te worden als individu, om zo persoonlijke competenties te verbeteren aan de hand van uitdagingen. Jongepier et al. (2010) bevestigen dat je jeugdigen als individu moet behandelen, waarbij het belangrijk is individuele kenmerken mee te wegen als interesses om persoonlijke competenties te behalen.

Autonomie & inspraak geven

Door samen met jeugdigen in gesprek te gaan over wat zij willen en wat de regels hierover zijn, worden alle verwachtingen langs 1 lijn gelegd en blijft plezier gewaarborgd (Dijk et al., 2015). Echter blijkt uit de resultaten dat respondenten niet worden betrokken bij het opstellen en bedenken van regels of activiteiten. Elling en Selten (2016) stellen dat het activiteitsaanbod met inspraak van jeugdigen moet worden ontwikkeld en bijgesteld, zodat het aansluit op wensen en behoeften. In de interviews geven respondenten aan zelf te willen bepalen over wat ze gaan doen, maar dat dit soms niet wordt toegestaan. Ondanks dat Kindercentra de Roef (2017) autonomie wel heeft opgenomen in het pedagogisch beleid, wijst de respons van de respondenten op een lage ervaren norm autonomie binnen de BSO.

Een kanttekening hierbij is dat sommige besluiten buiten de macht van de BSO liggen. Zo stellen ouders in toestemmingsformulieren vast of hun jeugdigen zonder begeleiding op bijvoorbeeld het skateplein of voorplein mogen spelen (J. Benschop, persoonlijke communicatie, mei 2018).

Leiders met voorbeeldfuncties

Inspraak aan jeugdigen geven kan volgens van Dijk et al. (2015) door ze verantwoordelijke taken te geven of activiteiten voor elkaar te laten verzorgen. Uit de interviews blijkt dat twee oudere respondenten enthousiast zijn over het zelf verzinnen van activiteiten en net als een derde respondent zouden ze zelf ingezet willen worden als rolmodel bij de 'kleine' BSO.

De sportkunde stagiaire wordt door één respondent aangehaald als rolmodel om tijdens activiteiten van te leren, maar ook andere respondenten willen graag samen met de stagiaire aan activiteiten deelnemen. Boonstra en Hermens (2011) veronderstellen dat wanneer een sportleider als rolmodel fungeert dit de kans op vriendschapsrelaties en vertrouwen tussen de sportleider en de jeugdigen verhoogt. Het vertrouwen van jeugdigen tijdens activiteiten wordt verhoogd, wanneer de sportleider ondersteunend functioneert (Hermens et al., 2017). Uit de interviews komt naar voren dat de leidsters tijdens activiteiten erg stil zijn, maar volgens twee respondenten helpen ze je, wanneer je iets niet kan.

Aard van de activiteit

Voor een leider is het belangrijk om op de hoogte te zijn van de individuele motivatie en beweegredenen die jeugdigen hebben om deel te nemen aan een activiteit. Hierdoor kan het aanbod beter aansluiten op de behoeftes van de jeugdigen, waardoor de intrinsieke motivatie om deel te nemen ook hoger zal zijn (Dijk et al., 2015). De vormen van activiteiten die de respondenten het meest aanhalen zijn ontspanningsactiviteiten, waarbij de jeugdigen vooral sporten als leuk benoemen om te beoefenen. Fysieke activiteiten kunnen als educatieve activiteiten worden ingezet, waardoor jeugdigen aan doelen kunnen werken of normen en waarden worden aangeleerd.

Het type sport

Om het aanbod aan te laten sluiten op de behoefte van de doelgroep is volgens Elling en Selten (2016) een flexibel aanbod aan fysieke activiteiten benodigd. De respondenten halen binnen de interviews basketbal, hockey en voetbal aan als sporten die ze leuk zouden vinden om tijdens BSO tijd te beoefenen. Dit type sportverenigingen participeerde in 2010 al aan sport en kinderopvang samenwerkingsprojecten. Ook sportverenigingen van sporten die de respondenten zelf al beoefenen participeerde al in 2010 zoals judo, tennis en voetbal (Netwerkbureau kinderopvang & NISB, 2010).

Boonstra en Hermens (2011) beschrijven dat jeugdigen die vechtsporten beoefenen meer antisociaal gedrag vertonen dan jeugdigen die deze sporten niet beoefenen, omdat ze aangeleerde normen en waarden ook buiten de sport gaan gebruiken. Uit de resultaten blijkt dat 3 van de 5 respondenten een vechtsport beoefend, wat in de normale omgeving kan leiden tot het vertoonde (ongewenste) gedrag. Echter gaan jeugdigen agressie steeds minder als normaal zien binnen hun normale omgeving naarmate ze langer een vechtsport beoefenen. De positieve ontwikkeling van een jeugdige binnen de vechtsport hangt in nauw verband met de inzet van de sportleider, waarbij vooral het vormen van een goed pedagogisch klimaat van belang is (Boonstra & Hermens, 2011).

Het huidige aanbod

Kindercentra de Roef biedt binnen het huidige aanbod voornamelijk knutsel gerichte activiteiten aan (J. Benschop, persoonlijke communicatie, mei 2018). Ondanks dat dit een groot onderdeel is van het programma benoemd alleen de jongste respondent dit als een leuke activiteit, twee oudere respondenten halen knutselen zelfs aan als een activiteit waar ze liever niet aan willen deelnemen. Uit de interviews komt naar voren dat de oudste respondenten de fysieke activiteiten niet leuk vinden, deze zijn te vaak beoefend en worden als saai aangehaald. De balans binnen fysieke activiteiten is hiervoor essentieel, ze dienen niet te ingewikkeld te zijn, dit verhoogt de kans op negatieve ervaringen of te gemakkelijk te zijn wat als saai wordt ervaren, maar moeten uitdagend zijn en kans op succesbeleving bieden (Dijk et al., 2015; Hermens et al., 2017).

Opvallend uit de resultaten is dat 3 respondenten aanhalen liever buiten te spelen dan deel te nemen aan de activiteiten. Vanuit Kindercentra de Roef (2017), wordt een creatieve en actieve houding verwacht ten opzichte van het aanbieden van op de natuur gerichte activiteiten, omdat buitenspelen een nieuwe omgeving biedt is dit erg belangrijk voor de ontwikkeling van kinderen.

5.2 Kritische blik op eigen handelen

Het voorliggend onderzoek heeft een aantal moeilijkheden ondergaan en laat enige ruimte voor verbetering.

In het verloop van het onderzoek werd duidelijk dat de desbetreffende jeugdigen, waarbij probleemgedrag geconstateerd was, vanuit de organisatie voornamelijk in vakanties aanwezig waren op de BSO. Echter was de onderzoeker niet in de mogelijkheid om tijdens een vakantie de jeugdigen te interviewen. Hierdoor heeft de onderzoeker zich vervolgens op jeugdigen gericht die binnen reguliere BSO dagen aanwezig waren, die in zekere maten ook probleemgedrag vertoonden. Veel van deze jeugdigen wilden echter niet deelnemen aan het interview, wat de bepalende factor voor deze keuzes is geweest is niet vast te stellen. Dit heeft de doorslag gegeven voor de onderzoeker om een andere aanpak te hanteren, en van iedere leeftijd minimaal één respondent te bevragen, met als doel een algemeen beeld van de situatie te schetsen.

Het is de onderzoeker gelukt om 5 interviews af te nemen van 10-04-2018 tot 16-04-2018, waarbij van iedere leeftijd één respondent is bevraagd. De onderzoeker had met meerdere jeugdigen afspraken gemaakt om interviews af te nemen, maar omdat jeugdigen hun eigen plan trekken en liever buitenspelen wanneer het mooi weer is, werd er soms niet meer deelgenomen aan een interview. De onderzoeker kon de jeugdigen niet dwingen om alsnog deel te nemen, dit zou ook de resultaten hebben beïnvloed. Indien een vervolgonderzoek binnen de doelgroep gerealiseerd gaat worden kan overwogen worden om groepsinterviews te houden. Dit kan jeugdigen onderling motiveren om samen deel te nemen en ze ervaren niet dat zij het interview moeten afnemen terwijl hun vriendjes buitenspelen. Hiermee worden meerdere jeugdigen tegelijk bereikt als respondenten, wat gunstig is voor de planning en respons. Echter moet hierin wel worden afgewogen op welke wijze jeugdigen elkaar onderling kunnen beïnvloeden in het geven van antwoorden.

Uit de analysering van de data kwam researcher error naar voren, de onderzoeker had invloed op de respons van de respondenten. De onderzoeker werd in sommige antwoorden genoemd, omdat deze bekend was met de respondenten had dit onbedoeld invloed op de antwoorden. Antwoorden zijn ondanks eventuele beïnvloeding toch meegenomen in de analyses, wanneer werd geacht dat het belangrijke informatie weer kon geven. Het geven van sociaal wenselijke antwoorden door het niet gebruiken van een externe onderzoeker, subject bias, is geprobeerd tegen te gaan door sterk te benadrukken dat de respondenten alles mochten zeggen.

De onderzoeker heeft de respondenten soms keuzemogelijkheden aangeboden, wanneer ze niks wisten te antwoorden op bepaalde vragen. Hierdoor kunnen de antwoorden van de respondenten beïnvloed zijn en bestaat de mogelijkheid dat het antwoord niet volledig aansluit bij de mening van de respondent. Dit kon voorkomen worden door het stellen van open doorvragen.

De onderzoeker heeft overwogen om binnen de BSO te observeren. Deze observaties hadden een meerwaarde kunnen zijn door het vaststellen van de situaties waar het probleemgedrag zich voordoet of veroorzaakt wordt. Door deze bevindingen hadden de aanbevelingen nog specifiek gemaakt kunnen worden. Tevens door het interviewen van oudere respondenten hadden de aanbevelingen specifiek op de wensen en behoeften kunnen aansluiten.

Het onderzoek beslaat 5 interviews met jeugdigen, waardoor het een kleine sample size heeft. Dit had voorkomen kunnen worden door leidsters te interviewen die fungeren als sleutelfiguren binnen

de BSO. Hierdoor zouden de perspectieven op de huidige aanpak binnen de BSO vanuit een andere hoek worden belicht. Veel resultaten hangen samen met de leidsters, het bevragen van hun meningen en visies op de onderwerpen hadden van meerwaarde voor het onderzoek kunnen zijn.

Hoewel het onderzoek een kleine sample size heeft, wordt aangenomen dat de resultaten van het onderzoek een indicatie geven hoe fysieke activiteiten beter ingezet kunnen worden om probleemgedrag bij jongens (6-13 jaar) positief te beïnvloeden.

6. Conclusie

Uit de resultaten zijn een aantal mogelijke oorzaken van ongewenst gedrag naar voren gekomen die van invloed kunnen zijn op de vraag: “Hoe kunnen fysieke activiteiten beter worden ingezet om het probleemgedrag van jongens (6 tot 13 jaar) binnen BSO Ratjetoe van Kindercentra de Roef positief te beïnvloeden?”

Vanuit de resultaten kunnen voorzichtige conclusies getrokken en geformuleerd worden. Zo lijkt er een positief verband te bestaan tussen het aanhouden van verschillende leeftijdsgroepen binnen de BSO en het voorkomen van probleemgedrag. Het aanhouden van deze leeftijdsgroepen zorgt ervoor dat jeugdigen in verschillende leeftijdscategorieën met daarbij verschillende interesses en behoeftes met elkaar in contact staan en constant geconfronteerd worden met elkaars spel, wat kan leiden tot ongewenst gedrag. Zo kan het splitsen van leeftijdsgroepen binnen de BSO met betrekking tot fysieke activiteiten bijdragen aan de kwaliteit van het samenspel en het voorkomen van ongewenst gedrag.

Binnen de BSO wordt verwarring ervaren rondom regels, omdat deze vanuit de leidsters niet consequent worden gehanteerd. Jeugdigen weten hierdoor niet meer hoe ze zich dienen te gedragen, wat een oorzaak kan zijn voor het ongewenste gedrag. Fysieke activiteiten kunnen als educatieve activiteiten worden ingezet, waardoor jeugdigen aan doelen kunnen werken of normen en waarden kunnen aanleren die binnen de BSO worden gehanteerd.

Uit de literatuur blijkt dat autonomie belangrijk is voor jeugdigen. Echter blijkt uit de resultaten dat jeugdigen niet worden betrokken bij het opstellen en bedenken van regels of activiteiten. Door jeugdigen verantwoordelijke taken te geven over activiteiten of ze activiteiten te laten verzorgen en ze te betrekken bij beslissingen, wordt een vorm van autonomie aangeboden, waardoor verbetering op groepsniveau tot stand kan worden gebracht en het aanbod beter aansluit op wensen en behoeften. Uit de resultaten komt naar voren dat het huidige aanbod nog niet helemaal aansluit op de wensen en behoeften van de jeugdigen, activiteiten worden niet als leuk bevonden of worden bestempeld als saai. Door beter aan te sluiten op het (motorische) niveau van de jeugdigen en activiteiten aan te bieden die uitdagend zijn en kans bieden op succesbeleving kunnen jeugdigen zich positief ontwikkelen en wordt de kans op het optreden van ongewenst gedrag verminderd.

Vanuit deze conclusies worden de volgende aanbevelingen gedaan aan de BSO.

Splitsing in leeftijdscategorieën

uit de resultaten blijkt dat de onderlinge interactie en atmosfeer op de BSO negatief worden beïnvloed met name door het voorvallen van pestgedrag. Kindercentra de Roef wordt aanbevolen om de huidige groepen binnen de BSO herin te delen per leeftijdscategorie. De nieuwe indeling begint met het terugzetten van de 6 t/m 7 jarigen naar een derde ‘tussen’ groep binnen de BSO. De nieuwe leeftijdshantering werkt per schoolgroep dus kinderen die in het begin van het schooljaar 7 zijn, maar aan het eind van het schooljaar 8 jaar, blijven binnen dezelfde groep. Hierdoor ontstaan er 3 groepen: de kleinengroep (4 t/m 6 jaar), tussengroep (6 t/m 8) en grotengroep (8 t/m 13 jaar). De nieuwe indeling is ideaal voor de twee jongste respondenten die aangaven het jammer te vinden om gesplitst te zijn van de kleine BSO vanwege klasgenootjes. De ervaren norm van pestgedrag zal voor deze kinderen wegvallen, wanneer ze afgezonderd worden van de groteren. Binnen het uitvoeren van fysieke activiteiten speelt een goede indeling van leeftijdsgroepen een rol, wanneer ze

binnen hun eigen motorische niveau kunnen deelnemen aan activiteiten, wordt de kans verkleind dat ze altijd als laatste gekozen worden, waardoor het zelfvertrouwen toeneemt.

De oudere respondenten geven aan niet goed om te kunnen gaan met 'kinderachtig' gedrag op de BSO, wanneer deze vorm van frustratie bij de jeugdigen weggenomen wordt zullen hier ook minder negatieve gedragingen uit voortkomen. Binnen de 'grote' BSO vallen de leeftijden 8 t/m 13 jaar.

Belangrijk hierbij is om een duidelijke splitsing voor ogen te houden van de 8 t/m 9 jarige die aangeven voornamelijk met vriendjes te spelen, en waarbij andere behoeftes gelden als voor de 9 t/m 12 jarige. Door binnen fysieke activiteiten duidelijk te splitsen op leeftijd, karakter en motorisch niveau, worden barrières om deel te nemen aan fysieke activiteiten weggehaald, omdat ze op hun eigen (motorische) niveau uitgedaagd kunnen worden en kunnen presteren. Belangrijk hierbij is wel om continu de samenwerking en positieve sfeer tijdens het deelnemen aan fysieke activiteiten te blijven benadrukken.

Als we kijken naar de planning van de leidsters moet dit door middel van de kind aantallen een haalbaar initiatief zijn. Echter moet gekeken worden naar een oplossing voor een eventuele ruimte, zodat de kinderen daadwerkelijk gesplitst van elkaar tijd kunnen doorbrengen op de BSO. Het huren van een klaslokaal van de school zou hier een eventuele uitkomst voor kunnen zijn.

Verduidelijking van de regels

Jongepier et al. (2010) beschrijven dat sterk uiteenlopende regels kunnen leiden tot ongewenst gedrag bij jeugdigen. Uit de resultaten blijkt dat leidsters niet op één lijn zitten met betrekking tot de regels, wat vanuit de respondenten als verwarrend wordt ervaren.

Een aanbeveling voor Kindercentra de Roef is om vaste leidsters op de nieuw gevormde groepen te hanteren. Binnen deze nieuwe groepen dienen de vaste leidsters nieuwe duidelijke basis regels en grenzen op te stellen. Vervolgens is het belangrijk om de nieuwe regels in samenspraak met de jeugdigen vast te stellen. Ludens (2010) beschrijft werkvormen als het gebruik van post-its of stickers, spelvormen, kindervergaderingen en nog veel meer leuke ideeën die gebruikt kunnen worden voor het opstellen van regels. Belangrijk is om te kijken welke werkvormen het meest geschikt zijn voor binnen de verschillende leeftijdsgroepen.

Aan de leidsters vervolgens de taak om deze afspraken consequent te bewaken door bijvoorbeeld een afsprakenkaart te maken, waarmee de jeugdigen beloningen kunnen behalen, wanneer ze zich een aantal keer aan een gemaakte afspraak hebben gehouden. Op deze wijze kunnen de leidsters en de jeugdigen onderling vertrouwen opbouwen.

Fysieke activiteiten zijn een ideale manier om jeugdigen groepsnormen en waarden aan te leren. de leidsters kunnen voor aanvang van een fysieke activiteit in overleg afstemmen welke normen en waarden het doel zijn om aan te leren. Voor het uitkiezen van normen en waarden kunnen de 14 regels van Johan Cruijff gehanteerd worden (Boonstra & Hermens, 2011). Samen met de jeugdigen kan afgestemd worden welke regels en afspraken hier voor gelden. Hierdoor liggen alle verwachtingen op één lijn en kunnen deze afspraken correct en consequent worden gehanteerd door de leidsters. Dit verkleint de kans op verwarring, en ongewenst gedrag, waardoor voldoende ruimte voor plezier gewaarborgd blijft.

Inspraak bevorderen

Kindercentra de Roef wordt aanbevolen om de jeugdigen binnen de 'grote' BSO meer inspraak te geven, dit wil zeggen het introduceren van actieve jeugdparticipatie. Uit de resultaten komt naar

voren dat de respondenten van mening zijn dat de leidsters niet op de hoogte zijn van hun interesses.

De leidsters wordt aanbevolen om met de jeugdige in gesprek te gaan. Dit door kleine groepen jeugdigen samen te stellen die fungeren als een activiteitenraad. Deze activiteitenraad komt maandelijks bij elkaar om te overleggen. De activiteitenraad is verantwoordelijk voor de invulling van één speciaal voor hun, blanco ingeplande activiteit in het maandelijkse programma. Om deze activiteit in te vullen kunnen ze zelf een activiteit bedenken, organiseren, zichzelf inzetten om activiteiten te geven of te fungeren als rolmodel binnen lagere groepen. Het streven hierbij is om hun stem te laten gelden door mee te denken en te doen, wat voor nieuwe uitdagingen, verantwoordelijkheden en betrokkenheid zorgt.

Uit de resultaten blijkt ook dat jeugdigen ideeën niet durven te opperen in de overtuiging dat iets niet mag. De leidsters hebben hierin de taak met de jeugdigen in gesprek te gaan en te overtuigen dat ideeën in serieuze overweging genomen worden. Hierbij is het echter van belang dat de leidsters en jeugdigen voor aanvang van het gesprek op een lijn zitten wat betreft de grenzen.

Ludens (2010) beschrijft leuke werkvormen die gebruikt kunnen worden voor het in gesprek gaan met de jeugdigen, zoals een kindervergadering, discussies of het gebruiken van spelvormen. Het wordt aanbevolen dit binnen de vakantie op te starten, zodat getest kan worden hoe de jeugd hierop reageert en het beste vorm gegeven kan worden aan de activiteitenraad. In de vakantie kunnen kleine groepjes jeugdigen rouleren om een activiteit voor één dagdeel te bedenken en uit te testen. Als de jongeren zelf inspraak hebben in het activiteiten programma vergroot dit niet alleen de betrokkenheid, maar ook het plezier wat ze aan fysieke activiteiten beleven.

Sportief pedagogisch medewerker

Boonstra en Hermens (2011) beschrijven dat sport als vervangende activiteit voor ongewenst gedrag kan worden ingezet en ervoor kan zorgen dat de jeugdige meer zelfvertrouwen ontwikkelt, waardoor er een kleinere kans op ongewenst gedrag bestaat.

Kindercentra de Roef wordt aanbevolen te investeren in de kwaliteit en kennis van leidsters op het gebied van sport en spel.

Het belangrijkste is om de activiteiten af te stemmen op de jeugdigen en hun leefwereld. Denk hierbij aan de wensen en behoeften van de jeugdigen, maar ook hun motorische niveau. Maak gebruik van digitale hulpmiddelen zoals filmpjes van YouTube of beweegapps als Sam of LO-APP. Dit ondersteund de leider in het aanbieden van en differentiëren binnen spellen, waardoor jeugdigen op niveau uitgedaagd kunnen worden. Dit zorgt ervoor dat het leuk is en succesbeleving hoog blijft, wat belangrijke factoren voor het enthousiasme bij de jeugdigen zijn. Het verdiepen in de jeugdige en aan de hand daarvan persoonlijke kenmerken bloot geven, zoals het geven van technisch goede voorbeelden, enthousiasme en spelbeleving dragen bij aan de mate van respect die de jeugdigen voor de leidsters tonen (Dijk et al., 2015).

Nijha biedt trainingen, cursussen en workshops aan, speciaal gericht op de kinderopvang en BSO. Voor de leidsters op de BSO zijn er op maat gemaakte workshops die op de eigen BSO gegeven worden. Voor de leidsters van de 'kleine' BSO worden er "Beweegkriebels" trainingen en workshops aangeboden. Ook IVASS verzorgt maatwerk cursussen voor leidsters op de BSO, speciaal gericht op 8+ spelleiding. Het gebruiken van een activiteitenmap als "Aan (de) slag met sporten in de BSO" is ook een mogelijkheid voor de 'grote' BSO.

Uitbreiding aanbod

Uit de resultaten komt naar voren dat het huidige aanbod nog niet helemaal aansluit op de wensen en behoeften van de jeugdigen. Begeleiders zijn van essentieel belang om jeugdigen met een grote diversiteit en verschillende motorische competenties een uitdagende activiteit aan te bieden die ze inspireert, motiveert, maar vooral plezierbeleving biedt (Elling & Selten, 2016).

Het inschakelen van externen ter verbetering, uitbreiding en ondersteuning aan het huidige aanbod wordt Kindercentra de Roef aanbevolen.

Deze externen kunnen afkomstig zijn van sportverenigingen en activiteiten aanbieden aan de BSO. Het één keer in de maand aanbieden van clinics of kennismakingslessen, zorgt ervoor dat jeugdigen binnen een gevarieerd aanbod kunnen ontdekken welke fysieke activiteit bij hen past, zonder de verplichtingen van een vereniging. Deze lessen kunnen aangeboden worden op de BSO of de BSO kan worden ontvangen binnen het verenigingsterrein. Mits jeugdigen hier met toestemming en onder begeleiding van een leidster naar toe mogen wandelen, fietsen of rijden. Te denken valt aan voetbal, judo, kickboks, basketbal en vele andere verenigingen die te vinden zijn binnen Lage Zwaluwe en omstreken zoals Zevenbergen en Breda. Vanuit ouders kan een kleine bijdrage gevraagd worden, waarmee verenigingen eventueel vergoed kunnen worden.

De gemeentelijke buurtsportcoach valt ook onder een externe die benaderd kan worden. Hiermee kan contact opgenomen worden voor het dienen als intermediair tussen de sportverenigingen en Kindercentra de Roef. De buurtsportcoach organiseert misschien ook evenementen binnen de gemeente, waaraan kindercentra de Roef kan deelnemen. Eventueel kan de buurtsportcoach optreden als rolmodel door periodiek naar de Roef te komen om zelf activiteiten aan te bieden of met de jeugdigen een voetbaltoernooi te houden.

Literatuurlijst

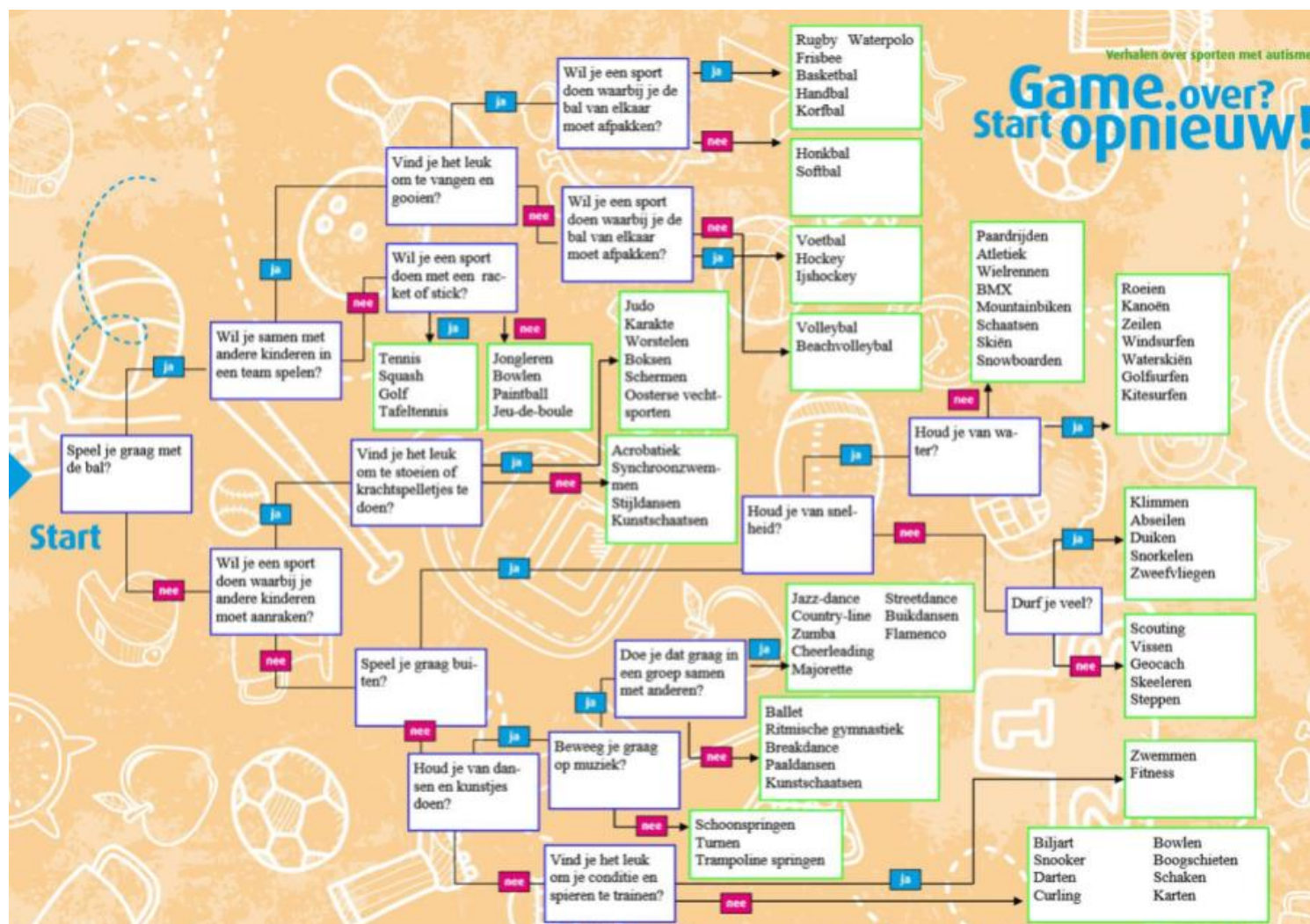
- Alles over sport. (2018). Sport helpt kwetsbare jongeren. Klopt die aanname? Geraadpleegd op 15 mei 2018, van <https://www.allesoversport.nl/artikel/sport-helpt-kwetsbare-jongeren-klopt-die-aanname/>
- Baarda, D. B., & De Goede, M. P. M. (2006). *Basisboek methoden en technieken. Handleiding voor het opzetten en uitvoeren van kwantitatief onderzoek*. Groningen: Wolters-Noordhoff.
- Boonstra, N., & Hermens, N. (2011, september). *De maatschappelijke waarde van sport* [Een literatuurreview naar de inverteffecten van sport]. Geraadpleegd op 27 maart 2018, van <https://www.verwey-jonker.nl/doc/vitaliteit/De%20maatschappelijke%20waarde%20van%20sport%20met%20voor%20en%20achterkant.pdf>
- Casperen, C. J., Powell, K. E., & Christenson, G.M. (1985, maart). *Physical activity, exercise, and physical fitness: definitions and distinctions for health-related research*. Geraadpleegd op 18 maart 2018, van <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC1424733/>
- Dijk, D., Blom, H., & Kenniscentrum Sport. (2015). Wat motiveert jongeren? Geraadpleegd op 18 maart 2018, van <https://www.allesoversport.nl/artikel/wat-motiveert-jongeren/>
- Elling, A., & Selten, I. (2016, mei). *Werkzame elementen sportstimulering jongeren* [factsheet 2016/3]. Geraadpleegd op 21 mei 2018, van <http://www.kennisbanksportenbewegen.nl/?file=6797&m=1464784041&action=file.download>
- Gratton, C., Jones, I., & Robinson, T. (2011). *Onderzoeksmethoden voor sportstudies* (2e ed.). Londen and New York: Routledge: Taylor & Francis Group. Betrouwbaarheid en validiteit
- Hartman, E., De Greeff, J. W., Verburgh, L., Meijer, A., Van der Fels, I. M. J., Smith, J., . . . Visscher, C. (2015, oktober). *Effecten van fysieke activiteit op cognitie en de hersenen van kinderen in het primair onderwijs*. Geraadpleegd op 20 april 2018, van <https://www.nro.nl/wp-content/uploads/2016/03/Effecten-van-fysieke-activiteit-op-cognitie-en-de-hersenen-van-kinderen-in-het-primair-onderwijs.pdf>
- Hermens, N., Super, S., & Verkooijen, K. (2017). *Onderzoek Jeugd Zorg en Sport*. Geraadpleegd op 15 mei 2018, van <http://www.kennisbanksportenbewegen.nl/?file=8032&m=1502793898&action=file.download>
- Het pedagogisch leefklimaat. (2017, 28 april). Geraadpleegd op 10 april 2018, van <http://richtlijnenjeugdhulp.nl/residentiele-jeugdhulp/het-pedagogisch-leefklimaat/kenmerken-van-een-goed-pedagogisch-klimaat/>
- Jongepier, N., Struijk, M., & Helm, P. (2010, 19 maart). *Zes uitgangspunten voor een goed pedagogisch klimaat*. Geraadpleegd op 21 maart 2018, van <https://www.nji.nl/nl/Download-NJi/Zes-uitgangspunten-voor-een-goed-pedagogisch-klimaat.pdf>
- Kerpel, A. (2014, juni). Het pedagogisch klimaat. Geraadpleegd op 18 maart 2018, van <https://wijleren.nl/pedagogisch-klimaat-artikel.php>

- Kindercentra de roef. (z.d.). Buitenschoolse opvang. Geraadpleegd op 10 april 2018, van <https://www.kindercentraderoeff.nl/opvangvormen/#buitenschools>
- Kindercentra de roef. (2017, mei). *Pedagogisch beleid*. Geraadpleegd op 21 maart 2018, van <https://preview.kindercentraderoeff.nl/wp-content/uploads/2016/10/4.5.1-Pedagogisch-beleid-mei-2017-2.pdf>
- Ludens. (2010, oktober). *Werkmap Kinderinspraak*. Geraadpleegd op 24 mei 2018, van <http://www.samengoedvoorlater.nl/wp-content/uploads/Kinderinspraak.pdf>
- Nederlands Jeugdinstituut. (2017, 26 juli). Buitenschoolse opvang (BSO). Geraadpleegd op 22 maart 2018, van [https://www.nji.nl/nl/Databank/Cijfers-over-Jeugd-en-Opvoeding/Cijfers-per-voorziening/Buitenschoolse-opvang-\(BSO\)](https://www.nji.nl/nl/Databank/Cijfers-over-Jeugd-en-Opvoeding/Cijfers-per-voorziening/Buitenschoolse-opvang-(BSO))
- Nederlands Jeugdinstituut. (2016, 30 juni). *Beweging*. Geraadpleegd op 20 april 2018, van <https://www.nji.nl/nl/Databank/Cijfers-over-Jeugd-en-Opvoeding/Cijfers-per-onderwerp/Cijfers-per-onderwerp-Beweging>
- Nederlands Jeugdinstituut. (2014, 22 oktober). *Cijfers over Gedragsproblemen*. Geraadpleegd op 22 maart 2018, van [file:///C:/Users/Myl%C3%A8ne/Downloads/Cijfers-per-onderwerp-Gedragsproblemen%20\(2\).pdf](file:///C:/Users/Myl%C3%A8ne/Downloads/Cijfers-per-onderwerp-Gedragsproblemen%20(2).pdf)
- Netwerkbureau kinderopvang, & NISB. (2010). *Sport en Kinderopvang* (3^e ed.). Geraadpleegd van <http://www.kennisbanksportenbewegen.nl/?file=1624&m=1422882908&action=file.download>
- Riksen Walraven, J. M. A. (2000). *Tijd voor kwaliteit in de kinderopvang*. Geraadpleegd op 22 mei 2018, van https://pure.uva.nl/ws/files/2066500/33929_orRiksen_1_.pdf
- Schreuder, L., Boogaard, M., Fukink, R., & Hoex, J. (2011). *Pedagogisch kader kindercentra 4-13 jaar*. Geraadpleegd van https://www.stichtingbkk.nl/images/Boek_peka_kindercentra_4-13.pdf
- Van den Dool, R., & Elling, A. (2009, juli). *SportersMonitor 2008*. Geraadpleegd op 26 april 2018, van <https://www.kennisbanksportenbewegen.nl/?file=1766&m=1422882936&action=file.download>
- Van der Ploeg, J.D. (1998). *Gedragsproblemen* (6^e ed.). Geraadpleegd van https://books.google.nl/books?id=Lt0bd_TEX28C&pg=PA149&lpg=PA149&dq=probleemgedrag+al#v=onepage&q=probleemgedrag%20al&f=false
- Van Liempd, I., Hoekstra, E. (2011). *Kind en ruimte*. In I. van Liempd, & E. Hoekstra (Reds.), *Ruimten maken voor nul tot vier jaar* (pp. 9-14). Geraadpleegd van http://ruimtenmaken.nl/wp-content/uploads/2011/09/Ruimten-Maken_0-4jaar_H1.pdf
- Van Wieringen, J. (2009). *De jeugd moet in beweging komen*. Geraadpleegd op 19 april 2018, van <https://www.jeugdenco.nl/wp-content/uploads/17266.pdf>
- Wikipedia. (2017, 26 september). *Activiteitenbegeleider*. Geraadpleegd op 26 april 2018, van <https://nl.wikipedia.org/wiki/Activiteitenbegeleider>

Bijlagenlijst

Bijlage 1.	Hulpmiddel sport keuze
Bijlage 2.	Interview schema
Bijlage 3.	Infobrief ouders
Bijlage 5.	Interview Protocol
Bijlage 6.	Meetinstrument
Bijlage 7.	Operationalisatieschema

Bijlage 1. Hulpmiddel sport keuze

Bijlage 2. Interview schema

In onderstaand schema staan de respondentnummers, leeftijd, datum en tijdstip van afname en de locatie waar het interview is afgenomen verwerkt.

Respondentnummer	Leeftijd	Datum & tijdstip	Locatie
R1	6	10 – 04 – 2018 15:00u	Kindercentra de Roef, Lage Zwaluwe
R2	8	10 – 04 – 2018 15: 30u	Kindercentra de Roef, Lage Zwaluwe
R3	9	12 – 04 – 2018 15:15u	Kindercentra de Roef, Lage Zwaluwe
R4	7	12 – 04 2018 15:45u	Kindercentra de Roef, Lage Zwaluwe
R5	10	16 – 04 – 2018 15:00u	Kindercentra de Roef, Lage Zwaluwe

Bijlage 3. Infobrief ouders

Beste ouders/ verzorgers,

Ik ben Mylène Boer en zit in mijn 4e jaar van de opleiding sportkunde aan de Fontys sporthogeschool.

In opdracht van kindercentra de Roef ben ik bezig met mijn afstudeer onderzoek binnen BSO Ratjetoe.

Met dit onderzoek willen we een inzicht krijgen in de verschillende factoren die van invloed kunnen zijn op een positieve deelname aan activiteiten op de BSO. Om achter deze factoren te komen zal ik in gesprek gaan met de doelgroep, de kinderen op de BSO. Zo zal hun motivatie bevraagd worden voor het wel of niet deelnemen aan een activiteit, maar ook eventuele wensen en behoeftes die er zijn op het gebied van een fysiek activiteiten aanbod.

Met de informatie die voorkomt uit de gesprekken met de kinderen, kunnen we de activiteiten beter afstemmen op de doelgroep. Waardoor we een nog leuker en passender activiteitenprogramma aan kunnen bieden.

Voordat ik in gesprek kan gaan met de kinderen heb ik uw toestemming nodig. U kunt uw toestemming geven door een toestemmingsformulier te ondertekenen. Als u uw kind(eren) komt ophalen dan zal ik u hierover persoonlijk benaderen. Mocht u dan nog vragen hebben kunt u die aan mij stellen.

Bij voorbaat dank voor uw medewerking.

Met vriendelijke groet,

Mylène Boer

Bijlage 4. Toestemmingsformulier

Onderzoek: Welke factoren van fysieke activiteit kunnen worden ingezet binnen BSO Ratjetoe?

Ik ben gevraagd om toestemming te geven, zodat mijn kind kan meedoen aan dit onderzoek:

Naam deelnemer:

Geboortedatum: __ / __ / __

Ik heb de informatiebrief voor de deelnemer gelezen. Ik kon aanvullende vragen stellen. Deze vragen zijn naar tevredenheid beantwoord. Ik heb voldoende tijd gehad om te beslissen of mijn kind meedoet.

Ik weet dat meedoen helemaal vrijwillig is. Ik weet dat ik op ieder moment kan beslissen dat mijn kind toch niet meedoet. Daarvoor hoef ik geen reden te geven.

Ik weet dat sommige mensen de gegevens van mijn kind kunnen zien. Die mensen staan vermeld in de informatiebrief.

Ik geef toestemming om de gegevens te gebruiken voor de doelen die in de informatiebrief staan.

Ik geef toestemming om de onderzoeksgegevens van mijn kind XXX jaar na afloop van dit onderzoek te bewaren.

Ik vind het goed dat mijn kind meedoet aan dit onderzoek.

Naam ouder/voogd**:

Handtekening:

Datum: __ / __ / __

Naam ouder/voogd**:

Handtekening:

Datum: __ / __ / __

Ik verklaar hierbij dat ik bovengenoemde persoon/personen volledig heb geïnformeerd over het genoemde onderzoek. Ik heb de deelnemer de gelegenheid gegeven om vragen te stellen.

Ik verklaar dat ik vertrouwelijk met de aan mij beschikbaar gestelde gegevens integer en vertrouwelijk zal omgaan, zoals in de informatiebrief staat beschreven.

Als er tijdens het onderzoek informatie bekend wordt die de toestemming van de ouder of voogd zou kunnen beïnvloeden, dan breng ik hem/haar daarvan tijdig op de hoogte.

Naam onderzoeker:

Handtekening:

Datum: __ / __ / __

Bijlage 5. Interview Protocol

Benodigdheden

- Kleurtjes
- Papier
- Opname apparatuur
- Toestemmingsformulier
- Vragenlijst

Procedure

- Ouder(s)/ verzorger(s) hebben voorafgaand aan het interview het toestemmingsformulier getekend
- Het interview wordt vervolgens afgenomen door de onderzoeker aan de hand van dit protocol
- Het gesprek wordt opgenomen met audioapparatuur
- De deelnemer wordt een Respondentnummer toegewezen
- Aan de titel van het interview wordt het respondentnummer toegevoegd
- De audiobestanden worden direct op de laptop van de onderzoeker gezet
- De titels van de audiobestanden worden de respondentnummers

Bijlage 6. Meetinstrument

Intro:

Super fijn dat je wilt meedoen! Ik zal even kort uitleggen, waarom we dit interview eigenlijk samen gaan doen. Voor mijn school moet ik namelijk met de kinderen van de BSO in gesprek gaan, om erachter te komen wat jullie nu eigenlijk vinden van de BSO en wat voor activiteiten jullie graag zouden willen doen. Door alle antwoorden van de kinderen samen te bekijken kan ik erachter komen wat jullie leuk vinden om te doen binnen de BSO en de activiteiten nog leuker proberen te maken. Ik ga je dus verschillende vragen stellen over de BSO en je mag alles eerlijk tegen mij zeggen, want het is jou mening en die is nooit goed of fout.

Vind je het goed als ik het gesprek opneem met een geluidsopname? Dit is voor mijzelf om de antwoorden die jij hebt gegeven makkelijker uit te typen. Niemand zal deze opnames te horen krijgen.

Heb je zelf nog vragen voordat we gaan beginnen ?

Ben je er klaar voor, dan gaan we beginnen!

Interview vragen	Doorvragen
1) Hoeveel jaar zit je al op de BSO?	
2) Hoe voel jij je op de BSO ?	Waardoor komt dit?
3) Wat vind je van de groep kinderen?	Waarom vind je dat?
4) Hoe gaan de kinderen met elkaar om ?	Kun je dat uitleggen ?
5) Kun je mij ook vertellen wat je er van vind dat de groepen verdeeld zijn in grote en kleine BSO ?	Waarom vind je dat ?
6) Kun je me iets vertellen over de leidsters op de BSO zijn dit bijvoorbeeld vaak dezelfde ?	Wat vind je hiervan ? Heb je het gevoel dat je alles aan ze kan vertellen ?
7) Wordt je op dezelfde manier behandeld als alle andere kinderen?	Kun je een voorbeeld geven ? Wat vind je hiervan en waardoor komt dat denk je ? Kun je dit uitleggen ?
8) Zijn de begeleiders op de hoogte van jou interesses en wat jij graag voor activiteiten zou willen doen ?	waarom denk je dat, verschilt dit tussen de leidsters? Overleg je wel eens over activiteiten ?
9) Hoe vind je de leiders tijdens een activiteit?	Waarom vind je dat, kun je een voorbeeld geven
10) Hoe kan een leider jou respect verdienen	
11) Hoe zou je het vinden om zelf ingezet te worden als leider ?	Kun je dat uitleggen?

12) Voel je je veilig op de BSO ?	Waardoor komt dat?
13) Voel je je veilig om mee te doen aan een activiteit ?	Waardoor komt dat ?
14) Zijn er personen die invloed hebben op of jij meedoen aan de activiteiten	indien ja, wie? En wie heeft de meeste invloed en waarom?
15) Zijn er personen die je juist aanmoedigen of motiveren om mee te doen aan de activiteiten.	indien ja, wie? En waarom dan ?
16) Kun je mij vertellen hoe je je tijdens activiteiten moet gedragen ?	Nee, waardoor komt dit denk je ? Zijn de regels van alle leidsters hetzelfde ?
Of wat de regels zijn	Stellen jullie die wel eens samen op ?
17) Wat vind je van het programma van de BSO?	Waarom vind je dat?
18) Heb je het gevoel dat je altijd mee kan doen met een activiteit?	Kun je een voorbeeld geven ? wat vind je hiervan
19) Kun je 3 dingen noemen die je leuk vind om te doen binnen de BSO ?	Waarom vind je dat ?
20) kun je ook 3 dingen noemen die je niet zo leuk vind om te doen op de BSO?	Waardoor komt dit? Hoe zouden we dit kunnen veranderen zodat je het wel leuk vind? En wat ga je dan doen of moet je verplicht meedoen? Wat gebeurt er dan met jou ?
21) Doorlopen van plaatje	Vragen waarom kies je hiervoor?
22) Doe je zelf aan een sport?	Waarom wel of niet? Zou je dit leuk vinden om op de BSO te doen ?
23) Kun je jou ideale activiteit voor mij tekenen ?	Waarom kies je hiervoor?

Bijlage 7. Operationalisatieschema

Onderzoeksvraag: “Welke factoren van fysieke activiteit kunnen beter worden ingezet om het <u>probleemgedrag</u> van jongens (6 tot 13 jaar) binnen BSO Ratjetoe van Kindercentra de Roef positief te beïnvloeden.”				
Definitie begrip-concept	Dimensie	Indicator (manier op begrip te meten)	Vragen	Doorvragen
Sport kan een preventieve werking hebben op probleemgedrag. Echter is de context waarin wordt gesport een bepalende factor (Boonstra & Hermens, 2011)	De context van sport 1. Het pedagogische klimaat 2. De sportleider 3. De aard van de activiteit 4. Het type sport	1. Het pedagogische klimaat ➤ Onderlinge interactie en atmosfeer ➤ Steun en responsiviteit ➤ Structuur en regels ➤ Groei en ontwikkeling ➤ Autonomie	<u>Onderlinge interactie en atmosfeer</u> - Hoe voel je je op de BSO ? - Wat vind je van de groep kinderen ? - Hoe gaan jullie onderling met elkaar om? <u>Steun en responsiviteit</u> - Kun je mij vertellen wat je er van vindt dat de groepen verdeeld zijn in grote en kleine BSO? - Heb je het gevoel dat je vaak dezelfde leidster hebt of wisselt dit vaak ? - Heb je het gevoel dat je alles kan vertellen aan de leidsters ? <u>Structuur en regels</u> - Voel je je veilig op de BSO ? - Voel je je ook veilig om mee te doen aan een activiteit? - Zijn er personen of kinderen die het jou moeilijk maken om mee te doen aan de activiteiten?	Waar komt dit door ? Waarom vind je dat ? Kun je dat uitleggen ? Waarom vind je dat? Wat vind je hier van ? Hoe komt dat? Wat vind je daarvan ? Waardoor komt dat ? indien ja, wie ? of waarom dan ?

		- Zijn er personen die invloed hebben op of jij meedoet aan de activiteiten ? Zijn er personen die je juist aanmoedigen of motiveren om mee te doen aan de activiteiten? - Weet je hoe je je dient te gedragen op de BSO/ wat de regels zijn ? - Is het ook duidelijk hoe je je tijdens activiteiten dient te gedragen ? <u>Groei en ontwikkeling</u> - Zijn de begeleiders op de hoogte van jou interesses ? - Wordt je op dezelfde manier behandeld als alle andere kinderen? <u>Autonomie</u> - Wat vind je van het programma van de BSO ?	indien ja, wie? En wie heeft de meeste invloed en waarom indien ja, wie? En waarom dan ? Zijn de regels bij alle leidsters hetzelfde? Stellen jullie die wel eens samen op ? Waarom denk je dat? Verschilt dit tussen de leidsters ? Overleg je wel eens over activiteiten? Kun je een voorbeeld geven? Wat vind je hiervan ? Waarom vind je dat?
	2.De sportleider ➤ De aangenomen rol ➤ Actieve jeugdparticipatie ➤ Rolmodel	<u>De aangenomen rol + jeugdparticipatie</u> Zijn de begeleiders op de hoogte van welke activiteiten jij zou willen doen ? -Kun je een paar dingen noemen die je leuk vind om te doen binnen de BSO ? - Kun je ook een paar dingen noemen die je niet zo leuk vind om te doen op	Overleg je wel eens over activiteiten? Waarom vind je dat? Waardoor komt het dat je dit zo leuk vind? Waardoor komt dit ? Hoe zou je dit kunnen veranderen

			de BSO? - Wat vind je van de leiders tijdens een activiteit? - Wat zijn de regels tijdens activiteiten? - Heb je het gevoel dat je altijd mee kan doen met een activiteit? <u>Rolmodel</u> - Hoe zou je het vinden om zelf ingezet te worden als leider ? - Hoe kan een leider jou respect verdienen ?	zodat het wel leuk word? Waarom vind je dat? Kun je een voorbeeld geven ? Stellen jullie die wel eens samen op ? Kun je een voorbeeld geven? Wat vind je hiervan ? Kun je dat uitleggen ?
		3.De aard van de activiteit	Waarom vind je een activiteit dan zo leuk ?	
		4.Het type sport	- Welke soort sport zou je leuk vinden om binnen de BSO te doen ? - Doe je zelf aan een sport?	Waarom kies je hier voor ? Waarom wel of niet? Zou je dit leuk vinden om op de BSO te doen
<u>Autonomie</u> Kun je jou ideale activiteit voor mij tekenen ? Waarom kies je hiervoor?				